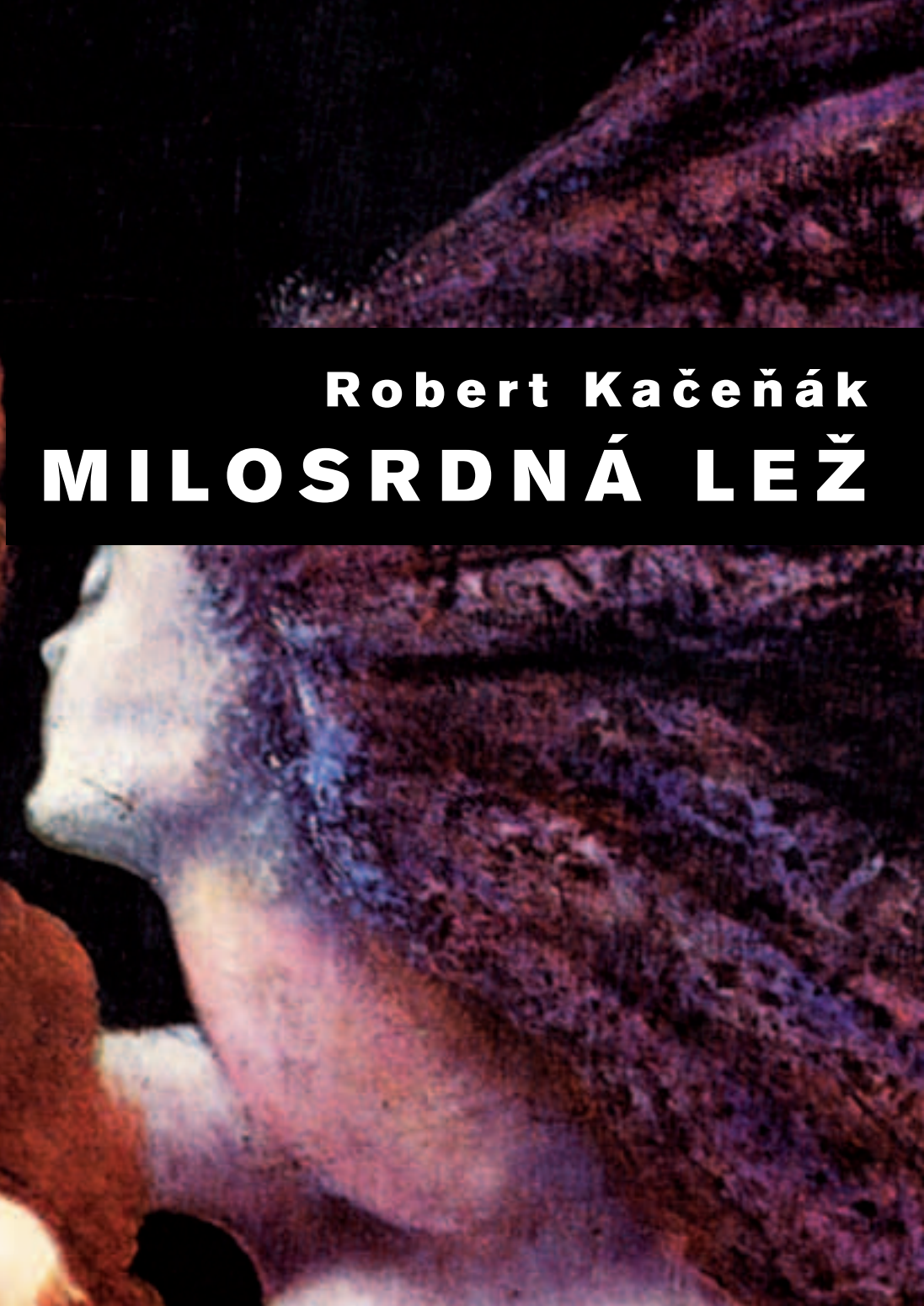

Robert Kačeňák

MILOSRDNÁ LEŽ

Robert Kačňač (1975)

se narodil v Košicích, kde vystudoval Lékařskou fakultu UPJŠ. Od roku 2004 žije v Praze a pracuje jako psychiatr a psychoterapeut. Pravidelně publikuje v časopisech *Dotyky* a *Slovenské pohledy*. Za povídky získal v uplynulých letech ocenění v celostátních literárních soutěžích pro mladé autory. Svoji tvorbou přispěl do sbírky povídek *Dúšok Jedu* (2000), vydal knížku *Narkisos* (2003) a jeho povídky byly zdramatizovány Slovenským rozhlasem. Následovaly knížky *Vrstevnice* (2005) a *Bezvědomí* (2006). Divadelní hra *Zbitý do nemoty* byla oceněna a inscenována v rámci Fabuly Rasy 2005. Jeho zatím poslední literární počín, román *Milosrdná lež*, získal v roce 2010 cenu v rámci Edice Tvůrčí literární stipendium ČNPS.

Kniha Milosrdná lež nabízí jazykem plným metafor pohled do zákulisí života jedné nemocnice. Psychiatr Mário Sant je vášnivým mladým svůdcem, neustále hledajícím věčnost lásky v její pomíjivosti. Ze Santova odstupu pozorujeme nejen bizarní a zároveň obyčejné osudy pacientů, ale i každodennost nemocničního života, především na chirurgii a gynekologickém oddělení. Beznadějná snaha postav románu uniknout svému osudu stírá hranice mezi šílenstvím a touhou. Pláč přechází ve smích a naopak. Boj zdravotních sester o vlastní nezávislost se střídá s láskou na první pohled. To vše je zasazeno do devadesátých let minulého století, plných porevoluční euforie, bojů o moc a dělení společného koláče. Román nabízí pohled na člověka ve všech jeho podobách od narození přes krize jednotlivých životních období až po loučení se světem. Několik vzájemně se prolínajících příběhů, které jsou spojeny hlavními postavami, odhaluje vrstvu po vrstvě labyrint vztahů a zpracovává se až k dramatickému závěru.

SANDOZ

Tato kniha vychází za laskavé podpory firmy Sandoz.

© Robert Kačěňák, 2011

© Dauphin Strictly Commercial, 2011

Traduction © Justina Trlifajová a spol., 2011

ISBN 978-80-7272-246-4

ISBN 978-80-7272-272-3 Pdf

ISBN 978-80-7272-273-0 epub

ROBERT KAČEŇÁK

MILOSRDNÁ LEŽ

2011

Před mýma očima dopadla na bílý květ těžká kapka a pak ještě jedna. Lístek se chvěje. Prší. Hážu kytici do jámy. Je to zvláštní, začínat pohřbem. Ale moje kniha začíná, když už většina příběhů skončila.

Lidé staví mezi sebe a déšť deštníky. Rozvírají se kolem jako rozkvetlé černé květy. Objevují se jim nad hlavami jako bubliny v komiksech. Černé myšlenky. Kdybych je tak opravdu dokázal číst. Dozvěděl bych se pravdu.

„V psychiatrických léčebnách je pravda skutečně relativní. Nikde jinde na světě o ní nemůžete pochybovat víc, snad jen v Bílém domě nebo ve Vatikánu...” řekl mi jednou Mário. Seděl naproti mně, popíjel kávu a kouřil neskutečně krásným způsobem cigaretu. Bylo to asi měsíc předtím, než jsme se z důvodů, o nichž se zde nechci rozepisovat, pohádali a pak se několik let nestýkali. Po naší krátké, ale o to bouřlivější roztržce jsem se na něj snažil nemyslet, ale znáte to... Najednou mi před spaním vyvstávaly v hlavě obrazy a veselé příhody, kterými často vyplňoval naše setkání. Nikdy jsem se však neodhodlal sednout za stůl a psát.

A teď lidé stojí kolem vlhkého hrobu. Příběhy, které znám, je spojují navěky. Rozhodl jsem se je vypsát všechny na papír, snad abych se preludů zcela zbavil, možná to však měla být cesta zpět k Máriu Santovi, k jeho myšlenkám a k lidem, které jsme znali.

„Kde to jsem, Haňo? Haňo! Nechali mě ležet jen tak na náměstí, když jsme byli nakupovat. Slunce pálí a je vedro. Nic nevidím. Všude je tma, světlo mě úplně oslepilo. Kde to jsem? Kolem mě je pevná pavučina jako mříže. Dlažba, na níž ležím, je měkká jako bahno, ale vysušená. Všechno z toho slunce. Zamotávám se do ní. Co jen bude s mými koníky na statku? Haňo!“

* * *

Psychiatrické oddělení se noří do šera. Jen nad dveřmi svítí malé zelené světélko EXIT. V pokoji číslo 5 je dusno. Prostor působí stísněně navzdory několika veselým obrázkům na stěnách. Ze všeho nejvíc se podobá dětskému pokoji, ve kterém se dítě probudí uprostřed noci, a v panoptiku temných stínů pokračují jeho noční můry. K vypínači, kterým se rozsvítí světlo, je nekonečně daleko.

Vedle sebe stojí tři postele. U zamřížovaného okna chrápe Dežanero a tlusté břicho se mu zvedá jako obrovský měchýř. Uprostřed leží nehybně Stolár, kterému se vlasy stříbřitě lesknou v měsíčním svitu. Doširoka otevřené oči třeští do tmy, až vidí světelné kotouče jako slunce. Sleduje čtyřiasmdesátiletého starce na vedlejší lůžku. Kalina je nahý, na hlavě má jen zelenou rádiovku. Motá se v síťovém lůžku jako noční motýl kolem lampy. Jeho ústa tiše ševlí jako křídélka.

„Je mi divně, jsem slabý, jako kdybych měl umřít, hanba, teď ve čtyřicítce, takový mladý chlap. Nic kolem sebe nevidím. Zítřka mám jít na družstvo, nestihnu se doma ani vykoupat. Do něčeho jsem se zamotal a teď mě ten prevít nepustí. Je mi vedro a oni takhle. Proč? Že jsem nechtěl vstoupit do strany? Musím se něčeho napít, jinak zdechnu. Haňo!“

Stolár podává Kalinovi láhev s vodou, ale ten jako by ji neviděl. Za oknem přibrzdí sanitka, tichá, jen s modrým majákem. Ozývají se tlumené hlasy a hřmot dveří.

V několika pavilonech staré Nemocnice sv. Jiljí se tísní vedle sebe oddělení psychiatrie, traumatologie, interna, gynekologie, chirurgie, radiologie, patologie a onkologie. Všechny postavené na periferii města, ani daleko, ani blízko, tak v polovině cesty. Pozůstatek pětiletého plánování bývalého režimu. Kolem pole a rodinné domky, jedna hospoda a auta ztrácející se do noci. Je to hranice města. Za nemocnicí se z jedné strany táhnou už jen vysoké stromy hustého lesoparku. Obrovský komplex může fungovat pouze za podpory státu, církve, školství a městské nadace. Projekt primárky Holubičkové, který měl integrovat oddělení, je jako potápějící se loď, kterou se snaží námořníci rychle přebudovat na ponorku. Mnoha lidem je trnem v oku.

„Kde ta ženská zas vězí... Mám žízeň! Kdybych aspoň něco viděl, musím si pomoci rukama, kolem samý pavučiny. Aha, tady je nějaká hadice, napiju se. Ksakru, tak už mě pusťte, pusou na ni nedosáhnu. Musím si nastříkat do pusy. Táák, povolit... e... fuj, voda je teplá, ale musím pít, pít...“

2.

Medici netrpělivě postávali před nemocničním bufetem.

„No konečně, Adriano,“ zamručel chlapec s extravagantním moderním účesem, když poslední dívka vyšla z bufetu. Rychle strkala do tašky čokoládu a láhev s vodou.

„Starej se o sebe, Gondo.“

Skupinka vešla do nemocniční budovy. Tři chlapci a tři dívky nastoupili do výtahu k přísné jeptišce. Zabodla do studentů ostrý pohled, až je opustila veškerá rozjívěnost a ve vteřině zmlkli.

V dalším patře nastoupil starší pár s nemocnou holčičkou. Jedno oko měla přelepené gázou.

„Pochválen,“ řekla jeptiška.

„Pozdrav,“ zašeptala babička malé vnučce. Holčička se ale schovávala za její kabát. Ani na chvíli nespustila vystrašený pohled z jeptišky, která tam stála vzpřímená jako hradní stráž.

„Pozdrav,“ zopakovala žena a pohládila děvčátko po hlavě. Malá pacientka se jen dívala do země.

„Když nepozdravíš, Ježíšek ti nepřinese dárky,“ naklonila se k ní řeholní sestra.

„Já nevěřím na Ježíška,“ řekla holčička potichu.

„A jakpak to, děvenko?“

Jednooké děvčátko se podívalo na babičku a pak na jeptišku. Pak odvážně oznámilo:

„Ježíšek není.“

„Jak to, že ne, existuje přece,“ zasmála se jeptiška. „Pro koho by jinak stavěli kostely?“

„Promiňte, ale my jsme bez vyznání,“ promluvil pán vedle holčičky.

Jeptiška se opět narovнала a zmlkla. V dalším patře prarodiče s holčičkou vystoupili. Dveře se zavřely a jeptiška přes zuby procedila:

„Až budete umírat, začnete se modlit, komunisti!“

Jakub Gonda vyprsknul, ale Adriana mu stiskla ruku tak silně, že hned přešel do kašlání. Jeptiška vystoupila a oni pokračovali na psychiatrické oddělení.

* * *

Jakmile medicí vstoupili, padla na ně zvláštní tíseň. Sestřička je vpustila skrz velké otlučené dveře. Vystrašení studenti se drželi při sobě. Všechno kolem jako by křičelo. Mysleli si, že se už dostanou na oddělení, ale zatím byli pouze ve velké předsíni s balkonem a společenskou místností. Gonda se pokoušel vtipkovat, ale ostatní byli spíše zaražení. Byla to jejich první praxe na psychiatrii.

„Zůstaňte tady, doktor Sant se vám bude hned věnovat,“ řekla sestra a zmizela za dalšími dveřmi, které na dvakrát zamkla. Zpoza nich se ozývaly tlumené výkřiky.

Studenti se zvědavě rozhlíželi kolem sebe. Pokud se za zamčenými dveřmi před nimi nacházelo psychiatrické peklo, tak toto byl očištec. Byli ztraceni mezi pacienty v pyžamech jako v moři mezi žraloky. Byly tu zamčení, a i když se tomu rozum vzpíral, začínal ve studentech převládat pocit, že se už odtud nikdy nedostanou. Samotné místo působilo dojmem, že by mohli na chodbě zmizet navěky a nikdo by se nad tím nepozastavil.

Za jedněmi z bílých dveří se ozval zvuk splachovadla. Po chvilce se vynořil usměvavý a rozcuchaný mužiček v bílém pomačkáním pláští.

„Á studenti!“ rozběhl se k nim, „promiňte za zpoždění, vyučování může začít.“

Studenti si oddechli.

„Napište mi na papír svá jména, kvůli prezenci.“

Doktor byl živý jako rtuť, nabitý energií přecházel sem a tam. V obličejí měl nervózní tik, jako by se neustále ohlížel, zda někdo nepřichází dveřmi na oddělení. Usmíval se a zároveň studenty zpod huňatého obočí přísně pozoroval.

„Teď mi řekněte, co jste probírali na přednáškách.“

Studenti mlčeli. Přednášky z psychiatrie byly na medicíně vyhledávány jen proto, že se z nich bylo možno kdykoliv ulít.

„Takže nic!“ Doktor si dal ruce do kapes bílého pláště a vážně si je přeměřil pohledem. Studenti nervózně klopili oči k podlaze jako zomklé slepice.

„Nevadí!“ tleskl doktor náhle dlaněmi o sebe. Hlas měl radostný, zdálo se, jako kdyby malinko poskočil. „Všechno vám vysvětlím.“

„Poslední přednáška byla o schizofrenii,“ osmělila se konečně tichá šprtka v brýlích.

„Tak schizofrenie. Výborně. Teď vám něco vysvětlím, ale vy to NIKOMU neříkejte!“ pohrozil jim rozverně prstem a usmíval se. „Schizofrenie, to je velmi sporná věc. Vidíte věci, které jiní nevidí. To neznamena, že neexistují. Vidíte do dvou světů, vidíte za oponu. Lidé se schizofrenií jsou obdařeni a vy jim jako lékaři svými vlastními postupy kradete duši. Rozumíte? Pokud chcete být dobrými psychiatry, musíte tohle pochopit. Rozumíte?“ zeptal se znovu a jednoho po druhém si přeměřil svým zapáleným pohledem. Studenti váhavě přikyvovali. Doktor zvyšoval hlas stále víc a víc. „Když to neuděláte, budou z vás jen zlí psychiatři, kteří vypalují lidem z hlavy mozek elektrošoky a...“

V zámku na dveřích se ozvalo řinčení klíčů. Těžký svazek narazil o kování a vyzváněl při odemykání jako rolničky na koňském postroji. Na oddělení pružně vklouzl vysoký černovlasý mladík. Ofina mu malinko padala přes levé oko, měl na sobě kvalitní oblek a v ruce koženou aktovku. Zamkl a vzápětí si všiml studentů.

„Kaizere, vidím že jste se již studentům představil.“

Pán v bílém pláští náhle ztratil veškerou jiskru.

„Dobrý den, pane doktore,“ pozdravil.

„Doktor Sant, budu mít s vámi praktika,“ představil se štíhlý mladík. „Promiňte mi zpoždění, ale včera jsem se vrátil pozdě v noci z kongresu.“

Studenti na něj vytřeštili oči, neschopni slova.

„Vidím, že jste začali s vyšetřováním prvního pacienta beze mě,“ smál se. „Všechny skupinky nejsou tak aktivní. Nebudu vás tedy vyrušovat. Dám vám ještě hodinku. Vyšetření

mi každý napíše na papír a pak si to společně probereme. Dejte si na tom záležet, počítá se to k zápočtu.“

Dívky ho hltaly očima. Jeden ze studentů se nervózně zasmál.

Doktor Sant zamířil ke dveřím vedoucím dál na oddělení. Pacienti, kolem kterých prošel, ho zdravili.

„Dobrý den, pane doktore.“

„Dobrý.“ Každého pozdravil malým úklonem hlavy, slůvkem nebo pokynutím. Znal všechny pacienty jménem.

Gonda žárlivě sledoval něhu v tvářích svých spolužaček. Posměšně pronesl starý vtip:

Rozdíl mezi pacientem a psychiatrem je v tom, že ten druhý má klíče.

Sant to zaslechl, ale nijak nereagoval. S politováním si uvědomil, že většina lidí nikdy nepochopí, co takový nevinný žertík znamená.

Studenti odvedli pana Kaizera do jídelny na vyšetření. Seděli nad ním jako komise a on jim vracel opovržlivý pohled dvojnásobně. Od chvíle, co se změnil z doktora na pacienta, se před ním měli na pozoru. Zdálo se však, že je neškodný. Seděl skoro bez pohybu, akorát mrkal na medičky. Půl hodiny poctivě odpovídal na jejich dotazy, které mu váhavě kladli. Skončili na otázkách ohledně dětských nemocí, které měl. Jelikož nechodili na přednášky, nevěděli, na co se mají ptát. Vyšetření se vleklo jako nepodařený výslech z Kafkova románu. Adriana už měla stokrát pocit, že přiskočí k pacientovi a bude si hrát raději na internistku. Poslechne ho fonendoskopem, prohmatá, poklepe. Ještě větší komplikace nastaly, když bylo třeba vyšetření zapsat do odborných pojmů a zjistit diagnózu. Poděkovali a pacient odešel.

Za půlhodinu je však našel na stejném místě v jídelně, znučený, vynervovaný s otevřenými učebnicemi psychiatrie před sebou.

„Dovolíte?“

Nahlédl Gondovi přes rameno do papírů na vyšetření. Po chvilce znepokojeně potrásl hlavou.

„Pokud chcete, mohu vám poradit.“

„Znova si z nás chcete vystřelit, co?“ podíval se Gonda do okna na druhou stranu.

„Ne, ale ostatní studenti tam píšou tohle...“ vysypal ze sebe několik latinských názvů. Šprtka je rychle zapsala na papír.

„Zmizte,“ zavrčela Adriana.

„Ne, počkejte, zní to dobře,“ zastavila ho dívka v brýlích. „Je to jako z učebnice. Zopakujte to.“

Kaizer se pohodlně usadil na židli a důležitě jim diktoval svůj psychiatrický nález i s diagnózou. Teď už zapisovali všichni.

3.

Mário Sant vklouzl na dlouhou chodbu s pokoji pacientů. Dveře byly otevřené a z podlahy bylo cítit dezinfekci. Probíhala ranní očista a většina pacientů se nacházela ve společenské

místnosti. Hned u vstupních dveří byla sesterna. Proti ní dveře jeho pracovny. Sestřičky zaslechly bouchnutí dveří a zvedly se od ranní kávy, jako by den na psychiatrii začal až teď.

„Pan doktor se vrátil!“ vykřikla nahlas a afektovaně sestřička Kateřina. Přes bílý stejno-kroj měla přehozený kašmírový svetřík s dřevěnými knoflíky.

„Neříkejte, že jsem vám až tak chyběl.“

O rám dveří sesterny se opřela Božena a zvedla husté obočí, které se jí nad nosem srůstalo. Na všechno měla svůj komentář, byla to věčná reptalka. Není divu, že o sobě tvrdila, že pamatuje hnědé uhlí ještě jako kapradí. Na druhou stranu před ní měly dívky respekt, protože uměla věstít z kávové sedliny.

„Jak bylo na kongresu?“ zeptala se Amálka. Za jejími zády se objevila vrchní sestra oddělení, která svým šestým smyslem vždycky vycítila, kde se něco děje.

„Hodně doktorů a žádné sestřičky,“ usklíbl se. Očima hledal Ivon.

Hned na začátku si se sestřičkou dohodli, že navenek budou svůj milenecký vztah tajit. Sant se nechtěl vázat a ona měla vážnou známost. Doktor a sestřička, tolik nepřírozeného v přirozeném. Ivon najednou vyšla z pětky a v umyvadle si opláchla ruce. Dívky kolem něj ztichly a s úšklebkem do sebe štuchaly. Doktor Sant se sám sebe už po tisíci ptal, zda o nich už vědí. Bylo by bláznovství si myslet, že tajemství zůstanou tajemstvími navždy. Sant ale nad tajemstvími rád vládl, krotil je a popouštěl jim uzdu jen ve chvíli, kdy se to hodilo jemu. Najednou cítil lehké mravenčení na šíji. Věděl, co to znamená. Nebezpečí ho snadno vzrušilo. V jedné vteřině oko hurikánu a v druhé na krk dýchá společenská smrt. Realita se hroutí jako domeček z karet. Nepotřeboval ani půl nádechu, aby se uklidnil. Byl připraven na všechno.

Ivon si zatím pomalu utírala ruce do ručníku. Zamyšleně, jakoby ani nevnímala, ho pak složila a úhledně přehodila přes židli.

Měl bych jí pomoci, aby to nevypadalo, že mi nadbíhá, myslel si doktor Sant. Chystal se ji zavolat, protože přílišný odstup ženy je vždy podezřelý. Než však stačil promluvit, vykročila k němu. Zarazil se. Nebyli od sebe daleko a ona udělala jen necelé tři kroky, ale byla to jiná chůze, než jakou si pamatoval. Změnu postřehl okamžitě, jako kdyby začala kulhat. Nebyla to však hmatatelná proměna, neměla s tělem nic společného (alespoň ne v prvním plánu). Doktor Sant se již dávno naučil vnímat dívčí nohy jako tajný jazyk vlastní pouze ženám. Řeč chůze pro něj zůstala po letech nejpochopitelnější ze všech věcí, které se něžného pohlaví týkaly. Tvrdil, že nohy říkají o ženě všechno, co potřeboval vědět.

Pamatoval si na své první setkání s Ivon, bylo to několik dní poté, co hned po studiích nastoupila do nemocnice. Prošla prostředkem chodby, chladná a nepřístupná, v očích ironické plamínky ženy, která je odhodlána zamést s každým mužem. Sant se dívky dotkl pohledem, jako vítr jí rozčeřil očima vlasy a dýchl na krk, až se mladé sestřičce zježily blond chloupky na šíji. Usmál se a líně sklouzl očima k vyzývavým bokům. Tvářila se, jako by byl vzduch. Náhle se rytmus jejích kroků přetrhl jako šňůrka s korálky, jako by zakopla o něco neviditelné, a ztratil svou pravidelnost. Doktor Sant věděl, že mu v té chvíli podlehla.

Ale dnes byla její chůze *Sebevědomím*, ze kterého vyprchala touha o něco se snažit. Nebyla to letargie poraženého, ale vítěze. Podlehl jí už ne jeden římský cízar.

„Dobrý den pane doktore,“ podala mu ruku, jako když někdo vytahuje dítě z jámy. Z výšky a pevně. Ruka, která vás sevře a rychle pustí, když už jste nahoře.

„Víte, co je nového?“ pošeptala mu nahlas do ucha vrchní sestra. „Ivon se vdala.“

Na všechno tedy připravený nebyl.

„Dáte si kávu?“ zeptala se drsným hlasem Božena.

„Kdy jste to proboha stihla?“ podíval Ivon do očí. Směle mu pohled opětovala. *Takhle na tebe*, říkaly její duhovky.

„Minulou sobotu,“ řekla triumfálně s marnou snahou, aby její slova zněla obyčejně. *Bože, ten jeho hlas! Podlamuj se mi z něj kolena*, zaúpěla v duchu.

„Gratuluji.“ Ve skutečnosti však řekl: *Jen počkej!* A ona mu rozuměla. „Škoda že jsem jako na potvoru odjel na psychiatrický kongres,“ podotkl ironicky. „Snědli jste mi všechny koláčky.“

„A vy, pane doktore, kdy se už konečně oženíte?“ popíchla ho se smíchem Felicie. „Přece nechcete zůstat celý život starým mládcem?“

„Co je nového na oddělení?“ vykročil směrem ke své pracovně. Sestřičky ho doprovázely.

„Dědovi Kalinů jsem znovu vyměnila prostěradlo a povlečení,“ promluvila s klidem hráče pokeru Ivon. „Jako vždy. Přes noc vykřikoval, celý se svlékl a snažil se dostat ze síťového lůžka.“

„Když jsem se na něj přišla ráno podívat,“ skočila jí do řeči sestřička Kateřina, která měla noční, „seděl v posteli a čural si do úst.“

„Propil si zdravý rozum,“ podotkla vrchní.

„Čili všechno při starém?“ zeptal se doktor Sant oznamovací větou a byla by to řečnická otázka, kdyby při ní nebyl znovu probodl Ivon očima.

Nic na to neřekla.

4.

Inspekční pokoj lékařů byl nejoblíbenějším útočištěm doktora Valeckého. V plánu nemocnice byl označen jako místnost 69, což byl s výjimkou jedné polohy lásky i dosud největší počet dětí pocházejících z jedné ženy. Zralý gynekolog s břichem převislým přes bílé kalhoty se posadil do pohodlného křesla a zapálil si cigaretu. Před měsícem si na oslavách své padesátky potykal s primářem Spodkem, ale ten had mu od té doby škodil, kde se dalo. Pokoj lékařů, to bylo jeho poslední útočiště, byl rád, že alespoň na chvíli odpornému primáři unikl. Dnes byla místnost jen jeho. Služba sice začínala až po pracovní době, ale bylo nepsaným zvykem, že v den noční (zajímavé spojení) patřila službu konajícímu lékaři.

Kolem půlnoci mi už půjdou ty čtyři nemocniční stěny na nervy, pomyslel si gynekolog. Do služby se netěšil, a to i přes její malé výhody, které se s jeho věkem stále scvrkávaly. Nějak vydržím, říkal si. Co je 32 hodin proti celému životu, který jsem strávil v téhle nemocnici? Poupravil si dlouhý plášť, který nosil, aby zakryl své mírně křivé satyrské nohy, a podvědomě se poškrábal na chlupaté hrudi, vykukující z rozepnuté košile.

Tehdy zarachotil klíč v zámku. Doktora Valeckého napadlo, že i po dvaceti pěti letech soužití s psychiatrickým oddělením nepřestal být vděčný za to, že se tady všechno zamyká. Překvapení in flagranti se tak snížila na minimum. Vešel doktor Sant.

„Věděl jsem, že vás tady najdu,“ řekl místo pozdravu.

„Musím jít přece příkladem, ať se mladá generace učí. Sedněte si,“ ukázal pohostinně na protější křeslo. Jeho hlas však zněl našťavaně.

„Máte pravdu. Upracovat se k smrti je také jedna z forem sebevraždy.“

„A společností absolutně tolerovaná!“ Potáhl z cigarety jako potápěč, který se jen na chvíli vynořil na čerstvý vzduch a poté se znovu ponořil pod hladinu. Nebylo tajemstvím, že potápění je jeho tajným, neuskutečněným snem.

„Znova vás nenapsali pro operační?“ Byla to spíše oznamovací věta než otázka. Oba věděli, že je to pravý důvod, proč si gynekolog krátí čas na inspekčním pokoji.

„Primář má zase své dny.“

„Hm,“ přisvědčil Mário. Myšlenkami byl stále u Ivon a nedokázal se od ní odpoutat ani několika intenzivními vzpomínkami na těkavé erotické dobrodružství z kongresové noci. Byl na milenku našťavaný. „Hodilo by se nám v nemocnici více mladých sestřiček,“ řekl po chvíli.

„Na to jsem právě taky myslel!“ Hněv z hlasu se již Valeckému vytratil. „Sním o tom, že jednou budeme my dva sedět ve výběrové komisi a při konkurzu do zaměstnání vybírat z uchazeček mladé krásné žákyně střední školy – podle nejprísnejších kritérií!“

Mário se zasmál: „To by bylo úžasné.“

Oba se sprátelili před rokem a rozuměli si vytrvale, jako běžci na dlouhé trati. V jiném čase a prostoru, či spíše mimo čas a prostor, by byl jeden zralým Casanovou a druhý šviháckým donchuanem. Inspekční pokoj byl takovým azylem v rámci nemocnice, a to nejen proto, co se tu dělo během nočních služeb. Scházela se zde renesance s romantismem, Giacomo se Španělem. I když Valecký by s tím zcela nesouhlasil.

„Dáte si kávu?“ zeptal se gynekolog. Byl už druhý, který mu dnes kávu vnucoval. *Vypadám tak špatně?* pomyslel si Mário. Nahlas ale řekl: „Je dost brzy, ale pokud děláte specialitu podle svého receptu, neodmítnu.“

Doktor Valecký (známý gurmán) se postavil a dal vařit vodu pro oba.

„Není to úplně můj recept, ale jiná mi už nechutná. Zejména ne ta překapávaná brynda. Káva ztrácí vůni,“ říkal si sám pro sebe, když dokonalými pohyby vytíral ubrouskem dva šálky.

Valecký si povšiml psychiatrovy neobyčejné vážnosti. *Něco se děje...* řekl si v duchu. Začal přes své duševní síto cedit vše, co o doktůrkovi věděl. Pokoušel se ze střípků skládky sestavit celý obraz. Gynekologova skoro až detektivní povaha hraničila s profesionální deformací. Dlouhé roky v nemocnici pracovalo psychiatrické a gynekologicko-porodnické oddělení vedle sebe. Lékaři obou specializací sloužili pro zjednodušení v noci na obou odděleních, a když se vyskytl vážnější případ, přivolali si kolegu, který sloužil na telefonu doma. Gynekolog se stal po čase tak trochu psychiatrem a naopak.

„Dávám kávu přímo do vroucí vody a třikrát nechám vychladnout a svařit. Na konec malíčka lžička ledové vody a je to. Cukr?“ Obrátil se k Santovi. Ten ale neodpověděl.

Valecký postavil před psychiatra voňavou kávu.

„Jste nějaký smutný.“

„Opravdu?“ Sant mírně naklonil hlavu stranou. Valecký z tónu jeho hlasu poznal, že svou kořist vyplašil. V psychiatrovi se rozezvonily poplašené zvonky a Mário ve vteřině ovládl i ten nejposlednější mimický sval na svém těle a profesionálně modulovaným hlasem dodal:

„To víte, první den v práci po dlouho době.“

Smutek (pokud to byl opravdu on) se Valeckému ztratil přímo před očima. Jako stopa milenců v písku smytá vlnami.

„A co kongres? Pobavili jste se?“ Valecký karnevalovou intonací svého hlasu jakoby kolegiálně mrknul. Oba porozuměli.

„Co si to o mně myslíte?“ naoko pobouřeně odvětil Sant. „Že kudy chodím, tam ojíždím jednu za druhou?!“

Rozesmáli se sladkým smíchem porozumění. Jeden plný vzpomínek na vůně z předchozí noci, druhý ovanutý závanem žhavých představ.

„Stalo se něco podstatnějšího,“ Sant zvažněl.

Valecký se na něj podíval se zvednutým obočím přes šálek kávy, který měl těsně u úst. Že by přece jen v sítu něco uvízlo? Slastně se nadechl vůně pražených zrněk.

„Premiérovo chování jsme prohlásili za chování podobné duševně nemocnému člověku. Všichni to podepsali,“ řekl Mário, jako kdyby mu najednou vyschlo v ústech. Ticho mezi oběma bylo výmluvné.

„Myslíte, že by se lékaři měli míchat do politiky?“ zeptal se opatrně Valecký.

„Máme mlčet?“ Ustrkl si z kávy. „Spodek je taky z Hnutí.“

„No vidíte!“ řekl Mário. O primáři Spodkovi věděl své. Gynekologova exmanželka se s psychiatrem radila před rozvodem a v takových chvílích se kritikou nešetří.

„A budou ti druzí lepší?“ zeptal se najednou starší kolega.

Sant mlčel. Věděl, že Valecký se rád poslouchá, a tak vyčkával, až vychladne. On i káva.

„S politiky je to jako se ženami,“ pokračoval Valecký, který se pohodlně rozvalil v křesle. „Pokud vás nemají pod pantoflem a satební smlouvu pěkně na papíře, sekají dobrotu, starají se o vás a příliš nevyskakují. Kurvy se z nich stávají až pak. Jsem dvakrát rozvedený, tak o tom musím něco vědět.“ Gynekolog díval na Mária, ale ten neodpověděl.

„Očekáváte v noci návštěvu?“ zeptal se Sant, který nechtěl v tomto tématu pokračovat (gynekolog to pochopil, psychiatr dnes opravdu nebyl ve své kůži), a mezi oběma jako kdyby na chvíli znovu pomrkávalo poťouchlé oko. Valecký se zasmál.

„Víte, po určitém čase s manželkou začne člověk myslet více na jídlo, než na To...“

Zazvonil telefon.

Vizita... pomysleli si oba jako na povel.

5.

Ivon se spokojeně dívala na rozpis služeb na nejbližší měsíc. Ani jednou nesloužila společně se Santem.

Tak to bude lepší, pomyslela si. Plánovala vše do maličkostí jako stratég. Vyšlo jí sice několik služeb s Valeckým, ale ten nebyl až tak nebezpečný, i když i on občas vystrkovat růžky, seladon jeden!

Vzala tác s plastovými mističkami a otevřela skříňku, kde byly podle abecedy řazeny krabičky s léky. *Ráno se Sant nezdál překvapený*, říkala si přitom, když dávkovala tabletky do lahvíček pacientů. Třídila léky podobna Popelce. Poloprázdná platička odstříhávala chirurgickými nůžkami jako zahradník štěpující stromy. *Řekl mu někdo o svatbě už předtím?* Namísto uspokojení cítila nejistotu. Vendeta. To slovo poprvé slyšela v kině, kam ji pozval Mário. Toho večera byla unavená, měla všeho plné zuby, ale on ji fanaticky tahal na film, ve kterém hrála Anastázie Stella. To ona použila to slovo. Vendeta. Tehdy nabrala odvalu poslat Mária k vodě. Pomstít se mu za to, jak se s ní zahrává, jak se jí vysmívá, jak ji mileneckým vztahem ponižuje. Stejně jako filmová hrdinka, kterou hrála Stella, chtěla i ona založit rodinu, mít děti a manžela, který by ji vedl na ulici za ruku. Tomu se Mário jen smál. *Dobře jsem se vdala a teď už jen vydržet. Biologické hodiny tikají neúprosně. Z prstů jí vypadla tabletky a zakutálela se pod stůl. Rychle se pro ni ohnula, aby si nikdo ničeho nevšiml. V zádech pocítila nepříjemné bodnutí. Korozí pevného ženského těla... o tom muži nic nevědí. Ani Sant. Už nikdy se ke mně nedostane, časem změním práci nebo půjdu na mateřskou. To by bylo nejlepší. Jen vydržet.* Odložila připravené léky do skříně. *Kdo mu to mohl říct?* Chtěla ho srazit na kolena, K. O., a on se ani nezakymácel. Byla šťastná, ale byl to ten druh štěstí, který muži dobře znají a lékaři nazývají ejakulacio precox.

V tu chvíli vešel do sesterny Sant. Sestřička ztuhla, připravena se bránit. Kolem nebyla živé duše. *Co udělám, pokud se o něco pokusím?*

„Prosím, svolujte všechny na vizitu, sestro,“ řekl klidně, jakoby ji dokonce chtěl ochránit. Najednou nechápala, proč se Mária bojí, když má v hlase tolik sametu. Možná měla strach prapé z něj.

Vyšla ven a v půlce chodby se ohlédla. Sant se skláněl nad rozpisem služeb a zatínal zuby. Tehdy pocítila někde daleko svou vendetu. Být stále o krok před ostatními! To byl imperativ jejího života stejně jako princip její chůze.

Skoro vrazila do starého Kaliny, který se štrachal po chodbě. *Dnes si vzpomněl, že umí chodit. Včera nevěděl, ani jak se jmenuje*, pomyslela si zlomyslně. *Možná ho Sant nakonec vyléčí.*

Děda se stařecky trásl. Rukou si držel šev kalhot nemocničního pyžama. Už už chtěla odvrátit zrak, když si najednou všimla, jak z nohavice vytřásl obrovské čerstvé hovno, které potichounku spadlo na linoleum. Dědeček pokračoval ve své cestě „domů“, jako by se nic nestalo. Výkal se potichu rozkládal na podlaze v naději, že si ho nikdo nevšimne.

Nelze říci, že by Ivon nenáviděla muže. Dobře si ale uvědomovala, že stejně jako všechny ženy i ona muži pohrdá, přesvědčena o tom, že jsou to prasata, která se vyžívají ve všem, co něžnější pohlaví považuje za nečisté, méněcenné a zvrhlé. Tedy své vagíny a konečně i samy sebe.

Vyndala z kapsy rukavice, sehnula se a pustila se do úklidu.

První den v práci po dovolené za moc nestojí. I když si to Sant dobře uvědomoval, dneska se skutečně překonával. Jediný pohled na rozpis služeb mu stačil, aby pochopil, že Ivon spálila všechny mosty. Namísto Dudkové se teď jmenovala Řezníková. Ztráta Ivon jako takové ho moc netížila, prohra patřila ke svádění. Mnohem víc byla zraněna jeho ješitnost a kupodivu i jakýsi smysl pro fair play. Ještě si nezvykl, že ženy útočí tak, aby se muž nemohl za žádných okolností bránit.

Vizita se vlekla z pokoje do pokoje jako karnevalový průvod. Mohli se chytit jeden druhého kolem pasu a tančit po oddělení. Byli přece v blázinci. Studenti, kteří už odevzdali Santovi své papíry, nervózně přešlapovali z nohy na nohu, čas se jim vlekl.

Doktor zastavil u pacienta v síťovém lůžku, který byl celý roztřesený a měl nepřítomný pohled. Rozcupoval pěnovou matraci na malé kousky, ty pak vyházel přes oka sítě na podlahu.

„Kdo mi poví, co to je?“ obrátil se Sant k studentům, ale žádný mu neodpověděl.

„Pacient je v deliriu,“ vysvětloval. „Jelikož je zaměstnán jako kuchař, teď nám tu nasázel halušky.“ A jak mluvil, otevřel pacientovo lůžko a povoloval mu řemeny, kterými byl svázán.

Pacient náhle vyskočil a začal křičet. Studenti vylekaně o krok ustoupili. Viděli, jak mu Sant tiše domlouvá, snaží se ho uklidnit. S pomocí dvou ošetřovatelů se mu povedlo pacienta znovu v lůžku uzavřít. Studenti vše pozorovali vylekanými pohledy.

Někdo zatahal Adrianu za rukáv. Byl to starý Kalina, připoutaný do křesla u zdi.

„Semhle sednou, paničko. Nepospíchají moc do rachoty. Omládnou,“ poplácal ji po stehně. Vylekaně ustoupila. Stařec ji držel za bílý plášť jako v pařátech. Všimla si ji Ivon. Něžně, ale nekompromisně vzala Kalinu za ruku, pohladila ho a bílý plášť mu ze sevření vytrhla.

„Takhle je to tu pořád?“ zeptala se šeptem studentka.

Ivon si vzdychla.

„Nejobtížnější není pacienty do řemenů spoutat, ale naopak. Vypustit je.“

Vizita se posunula do dalšího pokoje. Adriana slyšela, jak doktor oslovuje nového pacienta.

„Jak vám můžeme pomoci?“

„Chci nabrat trochu sil. Vyléčit se, abych mohl fungovat v tom blázinci za oknem.“

Zbytek rozhovoru jí unikl, protože na chvíli zděšeně pozorovala, co se děje v pokoji, který před chvílí opustili. Pacienti se jako zombie pomalu dovalili ke kuchaři v deliriu a začali ho za zády personálu osvobozovat z kazajky a kožených popruhů. Adriana polkla naprázdno.

„Je to na sebevraždu,“ pomyslela si a rychle se vrátila k skupince.

*Tak jako se vážný pokus o sebevraždu nezdaří, může se povést pokus demonstrativní.
Murphyho zákon sebevraždy*

Doktor Sant naslouchal stížnostem pacientů jen na půl ucha. *Proč právě Ivon?* Stačilo kývnout prstem a mohl mít každou jednu.

Posunul se s celou suitou k dalšímu pacientu.

„Jak se máte?“

„Pochválen Ježíš, Marie, Josef a o mně ani nemluví,“ řekl Dežanero. „Mám se fajn, jsem plně zdrav a chtěl bych už jít domů.“

Sant si vzpomněl na statistiku. Mezi hospitalizovanými na oddělení byly ti, co chodili do kostela, na druhém místě hned za členy Hnutí. Ale bylo mu to jedno. Ivon mohla být z Hnutí nebo mluvit o Kristu u všeho, co spolu dělali, mohla být sestrou na jeho oddělení, a stejně by si s ní začal. Byla výjimka. Nejen že byla ze sester nejhezčí, ale měla navíc něco, co dělá každou ženu ještě žádoucí, ba přímo neodolatelnou pro všechny Santy světa. Měla přítele, vážnou známost, zaručující lékaři před stykem rafinovanějšího požitku ze svádění a po souloži spolehlivou diskrétnost. *Vlastně teď už manžel, uvědomil si.*

„Ještě ne,“ odvětil Dežanerovi.

„Tak mi alespoň povolte více cigaret, prosím.“

„Kouření škodí zdraví.“

„Když já jsem do cigaret blázen.“

„Sestro Ivon, pište si, sparty třikrát denně,“ řekl Sant. Kdosi za jeho zády vybuchl smíchy.

„Lékárna vám vzkazuje, že tento lék nevedou,“ špitl anděl v modrobílém.

„Jak to!?“ rozčilil se na oko Sant. „Tohle není stát, ale bordel! Když jsem byl naposled v bordelu, to byl stát! Všechno fungovalo tak, jak mělo, zdola až nahoru! (To se smál už i Dežanero.) A teď nejsou Sparty! Jak to?! Za chvíli už nebudeme mít ani jeden lék!“

„Zkoušeli jste už léčit láskou?“ zamumlala si pod nosem Ivon.

Přísně si ji změřil pohledem. Bylo na ní ještě něco, co se mu líbilo. Nestihl to však zatím pojmenovat.

„A nebyla by to jenom léčba placebem?“ zeptal se.

V té chvíli oba hráli role ve věčné tragikomedii všech párů, kde řeč o čemkoliv skončí rozebíráním vztahu. Pacient zůstal pro dnešek na vedlejší koleji. Doktor Sant by zpupnou sestřičku znova dokázal dostat do postele, kdyby měl dostatek času. Jenže právě čas je to, o co tu jde. Ivon může každým dnem otěhotnět a po krátkém čase odejde na mateřskou dovolenou. I skrze hrozbu blížícího se konce Sant nikam nespěchal. Vždy uměl vyčkat na příležitost a stejně to chtěl udělat i nyní. Uvědomoval si, že pokud chce zvrátit náhlou změnu v bývalé milostné rovnováze, nesmí naléhat na uskutečnění věcí, které jsou klenoty, jen pokud jsou spontánní.

7.

Do konce pracovní doby zbývalo ještě pět minut a lidé se už začali nenápadně trousit rychlým krokem přes vrátnici a mizeli v uličkách města. Třípatrové pavilony nemocnice stály v mírném kopci a domy pod nimi se leskly v paprscích zubatého slunce. Ivon, ukryta za záclonou u okna poblíž východu, napjatě sledovala nádvoří. Svět byl zvláštní. I když venku byl dostatek světla, obrazu jako kdyby chyběly stíny. Vydechla si, až když uviděla odcházejícího Santa, který zmizel za vrátnicí. Ještě chvíli počkala a až pak se vydala do bufetu. Několik stupňů nad nulou prozrazovalo blížící se jaro. Vzduch byl čerstvý a vlhký. Jako první odjel z nemocnice ve svém BMW primář gynekologie Spodek

a za ním všichni ostatní. Mezi různobarevnými obleky, sutanami jeptišek a kostýmy před budovou zářily postavy v zinkové bělobě zdravotnických „montérek“. Byla to skupinka znavených mediků.

„Kousek vás doprovodím,“ ozval se Ivon za zády známý hlas. Doktor Valecký se k ní nekompromisně připojil a galantně nabídl jí rámě.

„Vylekal jste mě, pane doktore!“ řekla koketně a zavěsila se do něj. Udělali první kroky a doktor se nečekaně odmlčel. Měla by se přece jenom bát?

„Všichni odcházejí domů a my musíme zůstat,“ přerušila ticho.

„Což o to, nejhorším utrpením pro mě zůstává náš bufet! Místo toho, abych si dopřál teplé lazaně v italské restauraci, budu mít k večeři sekanou. Nechtěla byste mi alespoň vy zpříjemnit menu?“

„Jsem nudný společník. Co byste si se mnou celou noc počal?“ prohodila nejneviněji, jak mohla.

„Vyprávěla byste mi o manželovi,“ nedal se.

Oba byli kluzcí jak úhoři. Přemýšlel o tom, zdali si dovolí pozvání odmítnout. Každá mladá sestra chce doktora, to je nepsaný zákon. Vychovávají je k tomu čtyři roky na škole a pak po celý zbytek života. Pokud je manželství bojem o moc nad tím druhým, tak doktoři a sestry žijí v manželství na druhou. Ivon stejně jako další zdravotní sestry měla kdesi hluboko v sobě zakořeněnou touhu alespoň na chvíli zvrátit subordinaci na oddělení a byla ochotna pro to udělat cokoliv.

„Myslíte, že jste s vaším manželem zažili lásku na první pohled?“

„A je možné milovat i jinak než na první pohled?“

Gynekologovi se zvedl jeden koutek úst.

„Je to zajímavé, vidíte? Určitě přijďte, musíme si o tom promluvit. Udělám vám kafe a už žádné výmluvy.“ Vykročil k bufetu, ruku jí už ale nenabídnul.

„Co na to vaše manželka? Nebude žárlit?“ zeptala se Ivon ještě nevinněji než dříve, rozhodnutá trápit doktora do poslední chvíle.

Valecký bezstarostně pokrčil ramenem.

„Víte, co jsem zjistil po druhém rozvodu? Muž je od slova může. Žárlivost je stejný zlozvyk jako kouření. My muži *můžeme* dělat cokoliv a žena bude stejně žárlit. Tedy je to jedno. Nejlepší je věci nechat být.“

Ivon nesouhlasně mlčela.

„A vy jste žárlivá?“

„Ani náhodou!“

„Ani trochu?“ zeptal se Valecký, vědom si skrze optiku svých prožitých bonvivánských let, že žárlivá žena dokáže být jen málokdy nevěrná.

„Ivon!“ ozvalo se za nimi. Vteřina, kterou potřebovala na otočení hlavy, stačila na to, aby její srdce změnilo rytmus, stejně jako kdysi její kroky při prvním setkání se Santem. Přes hlavní vchod se k ní blížil rychlou chůzí elegantně oblečený muž s kyticí květů a novinami v ruce. Byla překvapená, že ji manžel přišel navštívit do práce, ale dech jí vyrazilo něco jiného. S manželem se vracel do nemocnice taky Mário Sant.

Krátce po poledni se Sant vysvlékl z bílého pláště a chystal se odejít domů. Zdržel se, protože nechtěl odejít dřív, než zkontroluje psychiatrické nálezy, které mu zanechali studenti. Popsané papíry ho příjemně překvapily. Zdálo se, že dnešní mladí lidé se o duši zajímají víc než v době, kdy studoval on. Psychiatrické nálezy měly hlavu i patu, dokonce se strefily i do diagnózy. Písmena se mu v jedné chvíli zamlžila před očima. Dolehla na něj únava, jako by z něj první den v práci dokázal vysát všechnu energii, kterou nasbíral na služební cestě. Přemýšlel, z čeho bude další dny žít.

Na dnešek žádné plány neměl. Chtěl si jen zalézt do postele, pustit si vážnou hudbu a srovnat si to všechno v hlavě.

Ozvalo se tiché zaklepaní na dveře.

„Dobrý den, pane doktore. Já jsem Kalina,“ řekl vysoký muž v černém obleku. Oči měl zarudlé jako opilec. Za mužovými zády se schovávaly dvě ženy, taky v černém. Tiše se na sebe chvíli koukali. Vypadalo to, že muž v duchu hledá ta správná slova.

Sant hned poznal, že jeho pacient, starý Kalina, na Vánoce domů nepůjde. Natolik byl už s fenoménem příbuzných obeznámen.

*Příbuzní duševně nemocných jsou vždy postižení...
E. Bleuler*

Nakonec promluvil muž v černém svrchníku rychle a jednoduše:

„Přišel jsem za vámi... maminka zemřela.“

Čekal, že se začnou vymlouvat a chodit kolem horké kaše, ale dnešek byl od počátku ve všem jiný. Sant nevěděl, kdo tak rozhodl, ale neznámý se od rána asi dobře „bavil“.

„Upřímnou soustrast.“

„Chtěl jsem se zeptat, zdali můžem otci říct, že zemřela.“

Sant na chvíli semkl rty, jak to dělal pokaždé, když musel rychle přemýšlet.

„Můžete jít za ním, ale pochybuji, že projeví účast. Od doby, co jste za ním byli posledně, se jeho stav moc nezměnil. Jediné, co zatím můžeme dělat, je zpomalovat postup nemoci.“

„Jo, děkujeme. Promiňte, že jsme vás obtěžovali.“ Rozloučili se. Sant byl rád, že všechno proběhlo rychle a bez emocí.

Když ale za chvíli vyšel v kabátu na chodbu, našel Kalinovi v hádce. „Měl jsi se zeptat i na lejstra. Zdali je schopen je podepsat.“ Příbuzní rychle zmlkli, když procházel kolem.

Cestou z budovy myslel na manželku starého Kaliny. Naposled ji potkal asi před třemi týdny, když přišla za dementním mužíčkem na návštěvu. *Milá babička*, pomyslel si, když ji poprvé zahlédl a v duchu ženu litoval. Její dlouholetý druh se měl brzy odebrat na onen svět. Nakonec ho předběhla. Lékařské povolání naučilo Maria Santa ničemu se nedívat. Sestřička Amálka, která bydlela v sousední vesnici poblíž Kalinů, prozradila, že babička je (tedy byla) řádná semetrika.

Doktor Sant prošel vrátnicí, na parkovišti před nemocnicí zaparkovalo nablýskané terénní auto s přední maskou tupou jako čenich buldoga. Z auta vystoupil muž, ve kterém poznal Frantu Řezníka, svého bývalého spolužáka ze střední školy. A v duchu

si řekl, že dnes hned tak spát nepůjde. Určitě s ním bude chtít oslavovat svou svatbu s Ivon.

„Nazdar Sant!“ křičel mohutným hlasem.

„Ahoj, díky za kytku, to nemuselo být,“ podotkl Sant a ukázal na kytici, kterou muž nesl v ruce.

„Vůbec, ale vůbec jsi se nezměnil. Moje *héřečka* říkala, že tady děláš, ale neměl jsem čas tě navštívit,“ poplácal ho po zádech.

„Vidím, že se ti vede.“

„Doba přeje odvážným,“ řekl a tahal ho k nedalekému novinovému stánku, kde si koupil Res Publiku.

Sant si vzpomínal na svá školní léta už jen matně, ale na Řezníka nezapomněl, a to nejen kvůli Ivon. Franta svojí tupostí vynikal na gymnáziu jako pomník padlých vojáků uprostřed města. Na hodině ruštiny se ho jednou učitelka zeptala: *Kak tebja zavut?* A on pohotově odpověděl: *U nás zavud Škódofka.*

V současnosti ale stát právě vycházel vstříc Řezníkům všeho druhu. Jako pozitivní vlastnost stačilo, že se jejich jméno podobalo jménu premiéra, anebo že nemluví rusky.

Mohutný podnikatel ho chytl kolem ramen a pokračoval:

„Nikdy jsem nebyl dobrý žák a přiznávám se, na škole jsem ti záviděl. Všimáš si, jak otevřeně mluvím o svých pocitech? Navštěvuji kurz asertivity pro manažery. Rozhodl jsem se, že se začnu vzdělávat. Chci se dostat do vyšší společnosti, když už jsem v balíku, ne? Nikdo si na mě teď nepřijde. Pokud nemáš peníze, nejsi člověkem. Nejdřív se ale musím trochu porozhlédnout (ztišil hlas). Zatím, pokud mám být upřímný, neznám ani žádnou honosnou restauraci, kam bych mohl zvát lidi z kšeftu. Něco, kde si můžeš objednat ústřice nebo kaviár, rozumíš. Možná bys mi mohl poradit?“ Zdálo se, že Řezník navazuje vztahy jenom s lidmi, ze kterých může mít prospěch. „Pozval bych tě a zavzpomínali bysme na staré časy.“

„Ne... anebo počkej, něco mně napadlo!“ Sant, který se do této chvíle ošíval a snažil se z náhodného setkání vyklouznout, se najednou otočil a šel s Řezníkem zpátky do nemocnice.

„Mám skvělého kolegu. Je na tyhle věci expert. Musíš ho ale přemluvit, nevím, jestli s tebou půjde,“ dodal schválně. Sant věděl o Valeckého vášni pro dobré jídlo. Gurmánství ale nešlo moc dohromady s jeho neustále prázdnými kapsami. Gynekolog doposud platil alimenty na dcery z předešlých manželství.

Doktora Valeckého potkali před bufetem po boku s Ivon. Překvapená sestřička se nezmohla na slovo. Přímou před očima se karta obracela. Už si myslela, že svoji hru na vendetu dotáhla do konce, a teď se ukazovalo, že to bylo jenom první dějství. Přímou před očima jejího manžela prováděl Sant dábelskou rošádu. Hlavní roli v tom sehrávalo pozvání do restaurace.

Valecký se na oko bránil, ale nakonec souhlasil. Sant se nabídl, že místo kolegy vezme službu. To se už gynekolog i podnikatel chopili nabízené šance jako ryba háčku s návnadou. Ivon stála jako politá studenou vodou. Před chvílí s ní Valecký flirtoval ve velkém a teď ji vyměnil za jídlo bez mrknutí oka! Obchodovali s ní jako s nějakým zbožím. Najednou měla službu se Santem a její manžel tomu nadšeně přikyvoval.

„Zvu vás na *penne*, doktore,“ hulákal a smál se svému vtípku.

Ivon se v duchu zapřísáhávala, že jim všem ještě ukáže.

„Počkejte, nejdříve musím zavolat do restaurace, ať nám připraví víno.“ Valecký se začal rozhlížet po telefonní budce.

„Vemte si můj mobil,“ Řezník sáhnul k pasu jako pistolník. Valecký vytáhl číslo popaměti.

„Françoise? Jak se máš? Qui, bon. Připrav nám prosím víno... Jaké?“ opakoval doktor dotaz a chvíli si tiše měřil podnikatele. „Médoc... ročník... 82, qui?“

9.

Doktor Sant procházel oddělení, které se uložilo k spánku. Z pokoje sester vytékalo pod dveřma světlo jako med. Vešel dovnitř. Všechny seděly pohromadě kolem stolku se slanými tyčinkami. Pokojíček voněl dámskými parfémy.

„Vítejte, pane doktore. Už jsme si mysleli, že jste na nás zapomněl,“ štěbetaly.

„Udělám vám kafe?“ nabídla se znovu Felicie.

Rozhlédl se po místnosti. Jeho pátravému zraku neušlo, že v noční směně zůstaly dívky, které pracovaly i přes den. Jak to tak vypadalo, nebyl jediný, kdo dělá rošády. Bylo to proti předpisům, ale děvčata se měnila, když jim to vyhovovalo.

„Zdá se, že se vám v nemocnici líbí,“ poznamenal.

„Vy nás neprásknete, pane doktore?“

„Bude to lékařské tajemství.“

Na lenošce byly rozházené ženské časopisy. Všiml si, že mezi nimi leží bulvární plátek Jany Halpnerové. Minule si v něm přečetl zajímavý článek o moskevské psychiatrické léčebně. V noci vypukl na jednom oddělení požár a pacienti v uhořeli v postelích. Všichni tvrdě spali po prácích a ti, které se povedlo probudit, víc překáželi, než aby utíkajícímu personálu pomohli.

Připomnělo mu to situaci, když se ho pacienti vpředvečer Nového roku nevinně ptali, zda mohou sledovat púlnoční ohňostroj. Bezelstně odpověděl, že jo. Pak všichni pacienti v léčebně sv. Jiljí po večerní dávce léků zalehli a nevěděli o světě.

Ivon, která seděla bokem na židli, se zvedla a ze šuplíku vytáhla škatuli.

„Nabídněte si, něco ještě zůstalo z veselky.“

Nahlédl do krabice, kde mezi ztvrdlými drobký hnízdilo několik okoralých koláčků. Nastalo ticho, které protrhlo nit ženského vyprávění. Z pokoje číslo pět se tlumeně ozýval žalm stařečka Kalinů: *Haño? Haño?! Hañoóóó!*

„To byl dnes ale den, co?“ vzdechla do prázdna jedna ze sester. Nikdo se nenamáhal jí odpovédět. Sant byl přesvědčen, že i skrze únavu budou kletet celou noc. Ženy jsou pokaždé vyčerpány ze všeho, jen ne z kecání.

„Proč jste tak zticha, pane doktore? Chcete už jít spát?“ mrkla Felicie, když před něj stavěla kávu a dala mu nenápadně nahlédnout do výstřihu. „Já vím, že byste raděj dělal na ženském oddělení!“

„Jak bych vás mohl opustit?“ zasmál se Sant. O přestupu na ženské oddělení neuvažoval. Dělal se ženami před lety a byl rád, že odtamtud utekl. Ženské šílenství snášel mnohem hůř.

„Ale jste nějaký smutný.“

„Máte pravdu, zamyslel jsem se,“ přisvědčil vážně. „Kalinovi bude potřeba okamžitě odebrat krev a zanést zkumavky do laboratoře. Byl jsem se na něj podívat a nevypadá dobře.“

„Měl dneska návštěvu a pak před večerí brečel. Prý mu zemřela manželka. Je to pravda, nebo si zase vymýšlí?“ zeptala se Božena. „Volal její jméno celou minulou noc.“

„Naším pacientům se nedá věřit, ale pro tentokrát mám pocit, že je to pravda, sestřičko. Jde z toho mráz po zádech. Vždy se to zhorší, když jeden z partnerů zemře. Dnešní noc bude pro něj rozhodující. Možná to přežije. Ivono, vy máte nejmladší nohy. Jděte s krví do labáku a pak přineste ukázat výsledky,“ řekl Sant. Všiml si, že Ivon zatnula pěsti. Beze slova se ale oblékla do pláště a odešla.

Před měsícem to bylo jejich domluvené znamení. Počítali s tím, že nikomu se z teplého pelechu nechce zvednout. Úkol jako pro popelku, kterým ji pokaždé pověřil, jim umožňoval spát všem přímo před nosem. Sestřičky byly rády, že se nemusí do noci potloukat k biochemii parkem mezi pavilony. Oslepené škodolibostí zapomínaly, že popelka vždy svého prince dostane.

Ivon odešla a Sant se pustil do roztáčení kola konverzace.

„Znáte Dusiče?“ zeptal se.

„Ani ne,“ odvětila Felicie.

„Ale jo!“ štouchla do ní Božena. „To je lékař z rentgenu.“

„Jo, ten *hezoun*!“ Vyprskly smíchy. Dusič byl ošklivý jako sluj.

„Možná nevíte, ale dřív pracoval na áru. Slyšel jsem, že jednou po operaci probouzel pacientku s vyoperovaným žlučníkem. První, co uviděla, když otevřela oči, byla jeho tvář. Víte, co řekla? BOŽE, JÁ JSEM V PEKLE!“

Sestřičky se zasmály. Andělé v modrobílém.

Doktor dál bavil sestry příběhy a anekdotami. Nakonec, když už pomluvíli každého, koho jen mohli, od primáře Spodka až po uklízečky, nenápadně pohlédl na hodinky. Byl čas. S připravenou výmluvou se vytratil.

Prošel chodbou blázince, která se topila v šeru, a vystoupal o patro výš na inspekční pokoj lékařů. Posadil se do křesla a čekal. Cigaretu, kterou si zapálil, ve tmě lechtivě tlela a tkala jemný proužek dýmu, který stoupal k lampě. V půli cesty se tříštil a v stále menších vírech se rozpadal. Ztrácel uspořádanost a měnil se v chaos. Jako život sám.

Hlava mu třesla. Sant měl pocit, že člověk má jen to, co mu osud daruje do vínku, a postupem času už jen ztrácí. Co jednou odejde, už se nikdy nevrátí zpátky, a kdo cítí opak, žije v iluzi. Pokud člověk o něco usiluje, nikdy toho nedosáhne.

Ozvalo se klepání na dveře. Ivon nezaukala jejich domluveným signálem, ale věděl, že je to ona. Poznal ji podle kroků. Podpatky bot zněly rázně, jako když rozčilený občan vletí na obecní úřad rozhodnutý vyřídit všechno v jednom dni. Takový občan však ještě nikdy neuspěl.

„Donesla jsem vám výsledky,“ řekla, když otevřel.

„Dobře, děkuji. Můžete jít.“

Valecký si sedl s Řezníkem k rezervovanému stolu a podnikatel mu nabídl drahou značku cigaret.

„Chci, abyste mě zasvětil do mystiky gurmánství, vždy jsem obdivoval lidi, jako jste vy,“ řekl čerstvý novomanžel, který si neuvědomoval, že kdyby se estetické vnímání dalo získat jen používáním určitých gest nebo slov, tak by ho prodávali v drogerii s návodem k použití. Valecký od počátku věděl, koho má před sebou, a neváhal situaci zneužít.

„Nevím, zdali takhle... v průběhu *jednoho* večera.“

„Samozřejmě neočekávám, že budu hned všechno znát,“ skočil mu řeči podnikatel. Valecký nepokračoval. Dosáhnul toho, co chtěl. Pustil se tedy do výkladu:

„Základem všeho je filozofie, přáteli. Tady nejde jen o jídlo, neboť pokrm se naučíte dokonale vychutnat, až si budete umět užívat všeho kolem sebe. Zvuky, vůně... Hédonisti správně říkají, že příroda vybavila člověka smyslovými orgány na to, aby si užíval světa.“

Přišel číšník a podal jim jídelní lístky. Podnikatel menu rychle proběhl pohledem, ale už v aute se domluvili, že jídlo bude vybírat doktor.

„Polévku z holubů pro mého přítele, Françoise, a pro mě... dnes vyzkouším bourride. Jako hlavní chod nám oběma připravte jehněčí stehno v rybízové omáčce s portským.“

„Skvělá volba, le doctoeur,“ poroučel se číšník.

„Taky se mi líbí,“ Valecký se rád poslouchal. „Holubí maso vás svou chutí připomínající zvěřinu připraví na hlavní chod. Polévka je úplně dokonalá s jednou dvěma lžícemi skotské, ale jelikož je majitel Francouz, pochybuji, že ji tam přidají.“

Řezník nasával každé slovo. První, co se s doktorem Valeckým naučil, bylo tvářit se, že rozumí, i když opak byl pravdou. Nikdy předtím a ani pak se nechoval tak skromně. Školení v asertivitě a nedávná svatba se pod jeho umírněnost společně podepsaly stejnou mírou.

„Proč jste volal z nemocnice číšníkovi, aby připravoval víno předem?“ zeptal se.

„Objednal jsem nám jeden z výjimečných ročníků ušlechtilého červeného vína a to je potřeba před podáváním nejen vychladit, ale i odkalit...“ sledoval doktor pohledem elegantní čtyřicátníci u vedlejšího stolu. Muž, který ji doprovázel, jí gentlemansky odsunul stoličku, aby si mohla sednout.

„Odkalit? O tom jsem nikdy neslyšel.“

„Dělá se to jenom u starých ročníků. Je to odstranění usazenin, moc důležitý a nebezpečný výkon. Víno se jím může úplně znehodnotit. Když se ale provzdušní správně, aroma jemně zesílí a víno je skutečně kouzelné. Dělá se to nejpozději hodinu před samotným pitím, proto jsem volal předem. K jehněčímu se dokonale hodí.“ Žena, kterou dál sledoval koutkem oka, ho obdarovala zářivým úsměvem. Ona by rozhodně *odkalit* nepotřebovala. „S vínem je to jak se ženami. Předtím než si začnete užívat, je hodinu zbavujete stresu, který je takovým nánosem z celého dne. I když pravda na rozdíl od vína se dlouhá předehra spíš užívá u ročníků mladších.“

„Do telefonu jste řekl takové směšné slovo, které znělo jako dok nebo doktor. Co je to za víno?“

„Myslíte Médoc? To je název oblasti. Považoval jsem za neslušné našeptat Françoisovi přímo samotný název. To by se ho dotklo. Předpokládám však, že nám přinese Chateau-La-

tife-Rothschild anebo Chateau Moulin-a-Vent Arsec. Kvalitní vína, které mají slušnou chuť a neztrácejí ji ani časem. Vždyť to znáte: Víno mění se na ocet stejně jako láska v manželství.“ Poslední větu řekl hlasitěji a doufal, že ji uslyší i dáma od vedle.

„Vyprávíte samé zajímavé věci, ale ohledně žen jste pesimista.“

Valecký nadále pohledem sledoval neznámou krasavici.

„Za vše mluvím, že jsem dvakrát rozveden, ale ať vás to nemate.“ Večerní róba ženě u vedlejšího stolu padla jako druhá kůže. Obepínala břicho, které se ještě pokoušelo o plochost. Oblé boky prozrazovaly majitelčin divoký temperament.

„Myslíte, že nám to s Ivon povede?“ zeptal se najednou podnikatel.

„Jistě, jen nesmíte moc plánovat předem.“

Řezník se najednou zahloubal do sebe. Dosáhl všeho, co chtěl, bohatství, postavení a krásné ženy k tomu. Ona však chtěla, aby měli dítě co nejdříve. Váhal, potřeboval by ještě nějaký čas. Nerozuměl jejímu spěchu.

„Jak jste poznal, že se bojím?“ zeptal se.

„Nás doktorky lidé nemají moc v lásce, neboť před námi nic neutají. Nejsme vševědoucí, jen vidíme víc do hloubky.“

Znechutilo ho, že žena u vedlejšího stolu se tak dobře baví. Smála se, jako by její společník, říkal nejbáječnější vtip za vtipem. Ve chvílích, kdy se smála, byla ještě vznešenější. Oba muži na chvíli zmlkli, protože přišel Francoise a servíroval jídlo. Postavil se po pravé straně stolu, malý, a přece vyrovnaný, pak přešel na opačnou stranu a zleva pokládal na stůl červené víno v karafě. Valecký zvedl sklenici a Řezník po něm opakoval každý pohyb.

„Pijte malými doušky, nedržte ho zbytečně v ústech. Před pitím i po něm si ubrouskem otřete rty.“ Oba si diskrétně upili vína a pustili se do jídla. První promluvil podnikatel.

„Asi bych vám to neměl tak otevřeně říkat, ale na kurzu nás učili...“ Mluvil s tvářemi vyduťtými na jednu stranu, jelikož si na rozdíl od Valeckého vložil do pusy veliký kus masa.

„Zadržte! Budu hádat.“ Gynekolog konečně odvrátil pohled od ženy a upřeně se zahleděl na svého žáka. Nesnášel, když někdo mluvil s plnými ústy. „Vlastně vám řeknu jen jednu věc a vy se nad tím zamyslete. Ženy milují sex stejně jako muži, pokud ne víc. Musí si jenom svoji touhu uvědomit. Ivon není jiná. Ukažte jí její vlastní krásu.“

„Myslíte?“ přežvykoval podnikatel. „Těžko tomu uvěřit, ale já ženským nerozumím tak jako vy. Víte kolik peněz Ivon utratí za kosmetiku? Za jednu návštěvu v krámu zaplatím tolik, že by z toho jeden člověk mohl žít měsíc. Je posedlá šminkama! Kupuje výhradně značkový make-up, který používá herečka Stella. Když někam jdeme, maluje se minimálně hodinu.“

„Není se čemu divit. Možná tím, že použije stejný make-up, má pocit, že získává i její slavnou tvář.“

Žena u vedlejšího stolu se nakažlivě rozchechtala, jako by se smála tomu, co řekl. Zaklábala hlavu a spolu s ní se napínalo celé její tělo. Vlasy vlály po odhalených zádech. Prohýbala se jako luk. Najednou ženě z dekoltu vyskočilo něco bledě žlutého a pružně to dopadlo na stůl. Odrazilo se to od ubrusu a dopadlo na koberec. Valeckému stačil jediný pohled, aby pochopil, co se stalo. Žena měla amputovaný jeden prs a toto byla její silikonová protéza.

Ivon zůstala stát jako opařená. Mário zavřel dveře a poslal ji pryč bez jediného slova. Když před chvílí kráčela tmou pro výsledky rozboru krve, vířily jí v hlavě různé myšlenky. Očekávala, že na ni bude naléhat, toužila po tom, aby ji prosil. Ponížený a na kolenou. Počítala dokonce s tím, že se ji bude snažit získat násilím. Připravovala si výmluvy. Najednou stála před zavřenými dveřmi a on ji poslal pryč, stejně jako se posílá pryč pošťák nebo dítě, které přijde zpívat koledy k Vánocům. Takového ho vůbec neznala.

Přitiskla ucho ke dveřím. Slyšela vodu puštěnou do umyvadla, pravděpodobně si myl ruce. Voda vzdáleně hučela jako na jezu za městem. Známy zvuk v ní náhle vyvolal vzpomínku na jedno z jejich předešlých setkání. Nejprve ucítila v nose slabou vůni březového šamponu. Jednu noc, poté, co se pomilovali, jí Sant začal mýt vlasy. Od jiného by ji možná neobvyklý návrh urazil, ale jemu věřila. Věděla, že je chce umýt jen tak, oběma pro radost. Klekla si u vany, sklonila hlavu přes okraj a on začal pomalu a příjemně promývat kadeřavé prameny. Dívala se, jak se odrážejí od bílého smaltu. Vlasy vodou ztmavly. Ivon uvnitř, někde kolem pupku, ještě hořela rozkoší. Mladý lékař se jí pomalu prohrabával kudrnami vlasů, konečky prstů masíroval pokožku. Pociťovala jeho dotečky, jako kdyby se dotýkal přímo mozkových závitů. Nebyl jako jiní chlapi. Byl citlivým milencem, věnoval se jí celou svojí osobností. Mário byl jeden z těch mužů, kteří pokaždé přinesou ženě pugét, i když kytky rychle vadnou, protože vědí, že ženám nekonečný koloběh zániku vyhovuje. Vždy můžou přijímat stále nové a nové poklony v podobě růží.

Představy Ivon proletěly hlavou v necelé vteřině a po ní následovala trpká vlna odporu. Měla se teď znovu přizpůsobit, podvolit situaci? Byl na ni milý, ale cítila se pokaždé jako otrok. Chtěla se rozhodovat sama. A zároveň cítila, že i kdyby chtěla, tak nemůže. Nebylo před tím úniku. Vnímala se „fatálně předurčena svobodou“, co byla degustátorská lahůdka protikladu, hodná i doktora Valeckého.

Ivon byla přesvědčená, že Mário Sant je povinen mít ji rád! Jak se vůbec opovážil takto jí opovrhnout. *Nevyspím se s ním za žádnou cenu, ale vyříkat si to s ním musím. Ve jménu všech žen.* Pomyslela si. A někde v pozadí byla naděje, že konečně ucítí uspokojení z vendety, z toho, že se konečně vdala a bude moct otěhotnět.

*Naděje je jako cukr, ač je ho v čaji málo, osladí celý šálek.
staré čínské přísloví*

Věděla, že by měla odejít, polknout urážku. Bylo by to správné a všechno by definitivně skončilo. Namísto toho ale znovu zaklepal.

Když vstoupila, jako první Santa upoutaly vlasy. Vysílaly kolem sebe auru, které si nebylo možné nevšimnout. Jakoby celé zelektrizované něžnou vzpomínkou a rozhořčením mladé ženy beze slov křičely, zkroucené jako malé plamínky. Doktor Sant znal hodnotu ženských

vlasů. Nebyl ostatně sám. Příslušníci SS v koncentracích stříhali vězeňkyním hlavy dohola, aby jediné, co po nich na světě zůstane, byly vlasy. Prozradila mu to sympatická stará židovka před operací, když ještě cirkuloval na chirurgii u doktora Flašíka.

Tento příklad, sice expresivní, se nejvíce blížil Santově filozofii. Vždy, když ho někdo napomínal, že marní svůj život jen pomínutelným ženským tělem, pyšně odpovídal sarkastickou replikou, že vlasy jsou na ženě tím nejhezčím a zároveň tím nejtrvanlivějším, co vám po nich může zůstat. Neztrácí svůj velkolepost ani jednatřicet let po smrti, což potvrdil nespočet exhumací, dodával škodolibě nakonec. Ze všeho nejvíc si na svých milenkách pamatoval vlasy.

„Jsi jako malý kluk!“ řekla mu přímo do očí Ivon. „Neumíš se smířit s tím, že ti vzali hračku. Nikdy nedospěješ!“

Mlčel. Až teď si uvědomil, že klepání na dveře znělo podruhé jinak. Očekával podobný výbuch. Ivon měla temperamentní povahu, v posteli to nebylo na škodu. Teď stála s rukama v bok a prudkými gesty dramaticky doprovázela svá slova.

„Říkají o tobě, že jsi dobrý psychiatr, ale mně nerozumíš!“

Výčitka zabořila, rozdávala rány pod pás.

„Jsi namyšlený jako páv! Každému ukazuješ svoje krásné peří s očima a tvrdíš, že jsi vševědoucí. Ty oči jsou však slepé!“

Čekala, že se bude bránit. Potřebovala si vybit nahromaděné emoce, chtěla se hádat. Mário ale mlčel. Za otevřeným oknem bylo slyšet hlasy pacientů povykujících na křídlo budovy naproti, kde stejně jako oni bydlely ženy za mřížemi. Svůdné hlasy jim odpovídaly, domlouvaly se na schůzkách, které se neměly nikdy uskutečnit. *Láska je všemocná*, pomyslel si Sant. *Nezabrání jí ani šílenství*. Usmál se na bývalou milenkou, jakoby čekal, že i ji přepadne veselá nálada. Ivon však komičnost situace svým sluchem nezachytila.

„Musíš si už jednou a provždy uvědomit...“ začala.

Slova jí zůstala v hrdle, jako dítě v porodních cestách. Sant si stáhl košili přes hlavu a vzápětí spustil na zem i bílé nohavice. Vystoupil z kruhu šatů, který vytvořily na koberci.

Ivon se zhluboka nadechla, a než skončila, stál před ní úplně nahý. Jeho pružné, snědé tělo se bez studu vypjalo. Oba mlčeli. Ivon se neuměla škorpit s nahým člověkem. Proti své vůli hleděla na jeho pevný zadek a pružné boky. Chtěla se otočit k odchodu, ale Sant překonal vzdálenost mezi nimi jediným krokem a zadržel ji. Doufal, že se teď nezačne smát, neboť to jediné ji ještě mohlo v této chvíli zachránit. Když se dívky dotknul, cítil, že mu klade jen slabý odpor. Byla jako omámená.

„Slova brání porozumění,“ řekl, aby umlčel její smích.

„Pokud se se mnou teď vyspíš, tak mu o nás všechno řeknu,“ zapřísahala ho chladně.

Mário nic nenamítal.

13.

Po promilované noci ho nad ránem probudil telefon.

„Zjistili jsme, že Kaizer utekl.“

„Jak?“

„Nikdo neví. Prostě na oddělení není.“

Mário koukl na hodinky, přispal si skoro hodinu.

„Volali jste policii?“

„Jo.“

Položil. *Do prdele*, pomyslel si, *to mi den ale začíná*. Oblékl se a trošku uklidil. Ozvalo se klepání na dveře. Vstoupil policajt. Sant měl na chvíli pocit, že si jde pro něj.

„Dobrý den, pane doktore.“

„Hm.“

„Bude to jako obvykle?“

„Jo, asi jo, není ozbrojen a ani nic neukradl,“ zavtipkoval. „Nejspíš se pustil lesem.“

Podal strážmistrovi krátký popis pacienta.

„Tak dobře, mějte se. My jdeme vyvenčit psy.“

„Neubližujte mu.“

„Spolehněte se.“

Sant odešel na oddělení. Obcházel bloudící pacienty jako každý den, odpovídal na pozdravy. Někteří z pacientů měli potřebu se ho dotknout, jako by byl kominíkem nebo světlem. Možná se jenom chtěli přesvědčit, že tam s nimi ve skutečnosti je.

Najednou na něho promluvil stařec Kalina. Měl hluboký, vyrovnaný hlas. Popřál mu dobrý den a pevně mu stiskl podanou ruku. Bylo to šokující, závoj promilované noci s Ivon se najednou docela rozplynul.

Zdálo se, že chronickému pacientovi se poprvé za několik měsíců v hlavě rozjasnilo. Psychiatr s ním prohodil několik cílených dotazů, aby své tušení potvrdil. Nemoc ustoupila. Kalina se rozmluvil o svém smutku, o pohřbu ženy a o tom, jak si zařídí život po tom, co odešla.

Sant nebyl jediný, kdo tvrdil, že duševně nemocní lidé, kteří končí v nemocnici, nejsou osamocenými ostrovy v jinak normálním okolí. Rodiny, v kterých žili Santovi klienti, vždy alespoň trochu pokulhávaly, měly své vnitřní tragédie. Člověk, který vypadl z kola ven a skončil na psychiatrickém oddělení, nemusel být zákonitě nejvíc duševně nemocným členem rodiny. Mnohokrát byl jen tím nejslabším.

Od toho dne se v Kalinových dekurzích objevovaly už jen lakonické zápisy nočních sester: *Spal*.

Sant se zavřel do pracovny a zapálil si první cigaretu. Po lese za nemocnicí pobíhalo několik psovodů v uniformách, další příslušníci kroužili v autě mezi stromy po lesní cestě. Přešel na druhou stranu pracovny. Právě včas, aby oknem uviděl Ivon vycházející z hlavního vchodu. Převlečená z bílé uniformy do cihlového kostýmu rychle směřovala k terénnímu autu svého muže. *Po noční ji to sekne*, pomyslel si. Sant věděl, že je rozhodnutá říct manželovi celou pravdu. Nebyl si ale jist, zdali mu ji ve skutečnosti poví. Sledoval její svůdný krok a vlající vlasy, kterými si sublimoval milenčinu ženskost na věčnost. Každý pohyb mladé sestřičky byl slabým odvarem či metaforou milování z uplynulé noci. Mário si destiloval její esenci a najednou uchopil podstatu milenčiny krásy. Líbila se mu esence, ale ne samotná Ivon, překvapivě. Jako by se jen podobala někomu, koho miluje.

Ivon se blížila k autu a chvíle pravdy byla nezvratná. Jejich tajemství najednou rychle skončí, bez elektrizujícího stripťázu, bez dráždivé hravosti honu. Santovi to nebylo po chuti. Na ženu se musí jinak.

Většina mužů hledá při milování polohu, úhel nebo rytmus, který vyhovuje jim. Nedělají pohyby záměrně, spíš podvědomě, vedení touhou. Sant naopak přirážel pokaždé tak, aby působil rozkoš partnerce a sám vyhledával méně vzrušující figury. Neměl, na rozdíl od ostatních, problém s ejaculatio precox a ženy ho zbožňovaly, když oddaloval své vyvrcholení.

Sant se otrásl. Jejich společné tajemství mělo být surově vysloveno v několika vteřinách. Pravda byla odporně hořká jako barbiturát, a jak jsme už řekli na začátku, tady v blázinci byla i velmi relativní. Pro Santa byl zatím jedinou snesitelnou formou pravdy sex.

Ivon dokráčela k autu a vklouzla dovnitř.

14.

František Řezník se domů vrátil nad ránem a hlava mu pukala od VELKÉHO vína doktora Valeckého.

Teď sedí v autě plný dojmů, ale má mnohem víc výčitek svědomí vůči Ivon. Celou noc ho doktor učil, jak se život užívá všemi smysly.

Svědomí kouše z pochopitelných příčin i jeho manželku. O to víc, že i skrze svoji úpornou snahu nic k Santovi necítit pocítila z milování rozkoš. Z perspektivy doktora Santa (který je oba sleduje přes okno v patře) vypadali z dálky jako dva obláčky svědomí, rozevírající k sobě náruč plnou citlivých míst, které je ten druhý povinen (!) zranit.

Ivon se posadí, razantně práskne dveřmi a zapne si bezpečnostní pás.

„Musím ti něco říct.“

„No?“

Auto nastartuje a kličkuje po parkovišti, které je náhle plné policajtů a psů. Z křoví vystoupili dva uniformovaní a vedou muže v pyžamu. Ivon na něm spočine pohledem.

„Podvedla jsem tě...“

Žena napjatě čeká, co manžel řekne. Sama je překvapená, že se ta slova odhodlala vyslovit. Jenže člověk, který má výčitky svědomí, je často pravdomluvnější, než by se zdálo, a pokaždé toho pak lituje.

„To sis vymyslela,“ Řezník věnuje své ženě jenom krátký pohled. „Ty bys toho nikdy nebyla schopná,“ odříkává hlasem plným šťastné naivity a dál se věnuje řízení. S výčitkami svědomí se nejenom spíš mluví pravda, ale i snadněji odpouští. Ivon je na setinu vteřiny manželovými slovy zaražená. Podobně jako když zahlédla nahého Santa. Mužova prostota ji dojde. Oči se jí zalesknou. Auto zastaví na křižovatce a Řezník vyhodí směrovku. Oranžová slzička na obou koncích vozu smutně bliká.

„Proč jsi to řekla?“ Nakloněný mírně nad volant, vyhlíží do stran po přijíždějících autech.

Ivon najednou ví, co mu má říkat. Do ucha jí slova šeptá odvěká ženská moudrost, na které v její jemnosti a rafinovanosti muži často končí.

„Chtěla jsem tě jenom popíchnout. (Otevře okénko a pouští na sebe svěží vzduch vonící po jaru.) Cítím se zanedbávaná, kdybys žárlil, možná by ses mi věnoval více.“

„Moc tě miluji,“ říká muž.

Ivon hledí do zpětného zrcátka, v kterém mizí nemocnice. Ví, že ji to bude stát nadlidské úsilí, aby se vymanila ze Santova vlivu. V té chvíli je však pro to rozhodnutá udělat cokoliv.

„Chci s tebou mít dítě,“ říká rozhodně.

Pokračují dál v dialogu a navzájem se ujišťují, že se mají rádi. Vzdalují se pravdě stejně, jako se auto vzdaluje Santovu zraku a nenávratně mizí za obzorem.

1.

Primář gynekologie Spodek nasedl do svého BMW a vyrazil do práce. Motor tichounce předl, když pomalu vyjížděl z příjezdové cesty na hlavní. Bylo osm hodin ráno a on si s pobavením všiml skupinky opilců, kteří seděli na obrubníku před ruinami výčepu. Po deseti letech někdo rozhodl, že jediná sídlištní putyka, která byla postavená ze stavařských buněk užívaných při jeho vzniku, bude zbourána. Chlapi, kteří celé dny vysedávali v jejím závětrí, se ocitli na ulici. Každý den je však viděl vysedávat na tom místě, kde ta putyka stála. Popíjeli pivo z flašky a stávali se z nich bezdomovci.

Doktor Spodek přeřadil rychle na trojku, hned na čtyřku a vzápětí na pětku. Nechal ty ztracené existence daleko za sebou. Vychutnával si sílu, co vezl pod kapotou, a zároveň neomezenou otrockou poslušnost svého stroje na čtyřech kolech. Byl však jedním z těch řidičů, kteří svému pirátu dálnic nikdy nedají jméno a jejich láska je vždy ohraničená vědomím, že auto je jen chladný a přesný mechanismus s kůží na sedadlech.

Posunul si brýle na nos a předjel další astmatickou škodovku. *To se mi líbí!* Nejradši by byl, kdyby ho stejně jako jeho auto poslouchali i jeho podřízení v nemocnici. Když chtěl jet doprava, auto šlo doprava. Když přibrzdil, auto bez odmlouvání zastavilo. Na lidi musel křičet, nadávat jim, dokonce je krákat za vlasy, aby ho poslechli.

Z křižovatky vypálil jako první, nikomu nedal nejmenší šanci. BMW bylo rychlé, silné a robustní. Spolu s ostatními muži, kterým to v posteli už tak nefunguje, si na vlastnostech vlastního vozu zakládal.

Profrčel nemocniční vrátnicí asi šedesátkou, udělal kolem nádvoří pomalý kruh a zaparkoval před gynekologií honosně jako Titanic do doků. Vystoupil a jeho alarm pípl, jako když si odfoukne spokojené dítě. Majetnický si pohledem přivlastnil budovu, v které se gynekologie musela tísnit (proti jeho vůli) spolu s psychiatrií a traumatologií. Za okny se už víc než hodinu pracovalo. Před vchodem do budovy stály tři Romky jako vědmy. Spokojeně pokuřovaly a vyhrňovaly se na sluníčku. Těhotná břicha jim vykukovala z modrých rozevřených županů sahajícím do půlky stehů jejich neoholených nohou. Byly chlupatější než sám ďábel.

Když vcházel do budovy, pokynul doktorovi Valeckému, který se na něj tajně díval z okna.

2.

Valecký se pozdravil s primářem a obrátil se k sestřičce: „Zavolejte další.“

Jeptiška v bílé kutně s čepcem a křížkem na krku otevřela dveře a vystrčila hlavu do čekárny. Za chvíli vstoupila mladá maminka. Medička jí pomohla zavěsit kabát na věšák v koutě. Praktika na gynekologii se Adrianě Reinhartové líbila mnohem víc než na psychiatrii.

„Dobrý den,“ pozdravila těhotná žena doktora a potom už trochu tišeji směrem k řádové sestře Antonii: „Pochválen...“

„Až na věky, amen,“ odvětila jeptiška intonací, jaké dosáhnou jen ti, kteří slova pozdravu věřících opakují tisíckrát denně.

Případ pro Santa, pomyslel si Valecký.

Mladá maminka se nesměle rozhlédla po malé místnosti, kam se jen taktak vešli tři lidé. Ona tu jako čtvrtá byla navíc, její místo bylo nevyhnutelně na vyšetřovací koze. Sousedka z vesnice jí poradila doktora Valeckého jako na slovo vzatého odborníka přes ženské záležitosti. Nyní si nebyla jistá, co tím myslela.

S návštěvou gynekologa dlouho váhala, vždyť její máma i babička rodily doma bez lékaře. Manžel, který byl sečtenější než ona (každý den si kupoval noviny), jí však řekl, že doba se změnila, a ona mu uvěřila. Celou cestu na ambulanci si opakovala slova své sousedky: bude to jen jako u zubaře... jako u zubaře. Sedla si na lůžko vedle kardiografu a diktovala osobní údaje praktikantce, která je pomalu vytūkávala do psacího stroje. Znělo to jako drkotání zubů.

Doktor Valecký se díval oknem ven a vypadal skoro jako krejčí. Kolem krku měl pověšený ohebný proužek krejčovského metru a přes břicho si určitě neviděl na špičky bot. Tak jako Ivon intuitivně napodobovala herečku Stellu, tak on nevědomky imitoval svého přítele z dětství krejčího Leopolda.

Imitace (navzdory své povrchní komičnosti) nám hned před očima zvýraznila v jejich podání elementární lidskou vlastnost, která byla vždy klíčem k magickému úspěchu lidského zvířete mezi ostatními šelmami.

Gynekologovi pohled na přicházejícího primáře připomenul Spodkovu exmanželku Soňu, která pracovala jako lékařka na traumatologii. Viděl ji dnes ráno úplně jinak než předtím. *Proč právě dnes?* ptal se sám sebe. Možná vstupoval, a ani o tom sám nevěděl, do nového období. (Otočil se k sedící mamince a díval se na ni.) Pro Valeckého bylo typické, že všechno, lidi, a dokonce i období svého života, rozdělával podle žen, které tehdy poznal. Lucie (jeho první vážnější známost) navždy symbolizovala jeho dětství. Jako medik zažíval fázi jménem Anička, což byla vášeň a objevování prázdné neobjevitelnosti v jedné osobě. Začátky jeho gynekologické „kariéry“ spojoval se jménem Sofie, která ač ji jméno přisoudilo moudrost, měla spíš jiné přednosti, ale i ty ho po čase přestaly bavit a byl by spokojen pouze s moudrostí. První manželství s Klárou se vůbec nevydařilo, samozřejmě kromě jeho dcery. Klára se dozvěděla, že má milenkou, a rozvedla se s ním. Za největší smůlu v životě pokládal to, že se podruhé oženil, s milenkou. Nikdy to nemohlo fungovat. Dáša byla jeho kardinálním omylem. Čím lepší milenkou, tím je z ní horší manželka.

Bigamie – jedná žena navíc. Monogamie – též.
O. Wilde

Nyní žil s Marií. Zatímco přemýšlel, měřil těhotné ženě krejčovským metrem obvod břicha a údaj pak nadiktoval stážistce Adrianě. Potom pokynul mladé mamince, aby se vysvlékla od pasu dolů a lehla si na kozu.

K psychiatrovi Santovi patřila Ivon a k primáři Spodkovi Soňa. Dokonalou ironií tohoto příběhu bylo, že dnes už k oběma stejně a čistě teoreticky. Doktorka Spodková byla s primářem gynekologie rozvedená více než rok. Když vystoupil doktor Valecký ráno z autobusu, šel do práce těsně za ní. Zkušeným okem sledoval doktorčinu chůzi. Byla to poezie a Valecký byl vášnivým čtenářem. Právě schopnost číst ženskou chůzi sblížila mladého psychiatra Mária a gynekologa, když se poprvé setkali.

Valecký byl snad jediný doktor, který nepřišel vlastním autem. Přišel o něj při druhém rozvodu a další si kvůli dluhům ještě nekoupil. Dav lidí, který vystoupil z natřískaného autobusu, se před budovou nemocnice zhušťoval a pracovníci jeden po druhém procházeli úzkým vchodem vrátnice. Doktorka Spodková však kráčela přímo po cestě pro auta, k bráně se spuštěnou závorou, přes kterou o hodinu později profrčel její exmanžel. Valecký byl začtený do jambu klapajících podpatků, zastavil se a sledoval, jak rampa před Soňou vylétla prudce nahoru, až konec kovové tyče zavibroval. Traumatoložka prošla branou jako královna. Navzdory tomu, že už to byla žena v letech, se závora navždy stala symbolem stojících, ztopořených údů, které se plnily krví, když toho dne primářovu bývalou viděli.

Valecký si v ordinaci sedl mezi roztáhnutá ženina stehna a položil jí ruku na břicho.

„Uvolněte se,“ řekl a jeho hlas byl svou profesionalitou ne nepodobný hlasu jeptišky, která stála za ním a podávala mu gynekologická zrcátka.

Sestra Antonie (jakožto ztělesněná úslužnost) pomáhala v gynekologické ambulanci už roky. Ve funkci hlavní sestry měla na starost také gynekologické oddělení. Spolu s ostatními řeholními sestrami se střídala ve službě o pacientky po porodech, potratech, císařských řezech či hysterektomiích. Smíšené služby zdravotních a řeholních sester symbolizovaly kompromis, který zvolilo vedení nemocnice, když bylo z finančních důvodů nuceno zaměstnat jeptišky a přijmout název Nemocnice sv. Jiljí. Jeptišky byly starostlivé, vždy připravené pomoci, pacientky si je pochvalovaly. Většina řeholních sester nikomu nevnucovala své představy o životě, které vycházely z jejich přesvědčení. Jenom fanatická starost o sošku Panny Marie s Ježíškem na rukách mluvila o jejich víře. Jinak jen tiše čekaly na pokyny a rozdělení úloh, snažily se být vzorem. V disciplíně, stoprocentní připravenosti pomoci a profesionalitě. Málokdy je bylo vidět sedět s ostatními a už vůbec ne smát či jen tak klevetit. Hlavní sestra Antonie vedla své podřízené pevnou rukou a svou práci plnila svědomitě. Někdy možná až příliš. Jako duch se zjevovala na místech, kde ji člověk nejméně očekával. Někdy to byla součást machiavelistických plánů, často však jen maskovala svou opakovanou potřebu odskočit si na malou stranu. Po chodbách se vždy nosila rovně, jako by v dětství spolkla krucifix.

Ačkoli pociťovala lásku ke všem lidem, nemohla skrýt nevraživost k praktikantce Adrianě, která před týdnem nastoupila. Nesympatie byly oboustranné. Místnost s dvěma rozdílnými ženami byla neobyvatelná a jen to, že doktor byl tak hluboce zabraný do svých myšlenek, zabránilo propuknutí ostřejšího konfliktu. Antonie často večer ve své kobce v klášteře zpytovala svědomí, proč chladnou medicínu tak neovladatelně a iracionálně nenávidí. Neměla moc v lásce ani doktory, to je pravda, ale v jejich případech se všechny výhrady míchaly s obdivem k jejich práci. Doktoři byli vždy bezbožníci a zbloudilí ovečky. Každou mši se modlila za doktora Valeckého, aby se jako hříšník nedostal do pekla. Odpor vůči praktikantce byl jiného druhu. Ztělesňovala všechno, co nemohla venku nikdy mít. Krásu a moudrost. Byla rozhoř-

čená, že má všechno a ještě chce přijít na její území, kde teď ona kralovala. Do ambulance doktora Valeckého.

Před chvílí si znovu po několikáté odskočila na WC. Ráda chodila po chodbách, neslyšně při tom šustila hábitem – když chodila, lépe se jí přemýšlelo. Zároveň měla přehled o všem, co se v nemocnici děje.

Mateřsky sklouzla po shrbeném gynekologovi pohledem. V posledních dnech vypadal trochu zpustle. Měl na tváři pichlavé strniště a byl cítit potem, který ona nemohla ocenit. Na límci doktorovy bílé nemocniční košile si všimla černého pruhu špíny. Byly to jen drobnosti, ale bystrému ženskému oku neunikly.

Tak jako se slepčům zdokonalí sluch, tak se také jeptiškám zlepší ta část jejich ženskosti, jejíž projevy mají tolerované a povolené. Ze získaných indicií vyvodila sestra Antonie jediný závěr. Z nějakého důvodu se o Valeckého poslední týden nestarala ženská ruka, a jelikož byl doktor potřetí *šťastně* ženatý, vyplývalo z toho, že jeho žena není doma. Kam však odešla? A proč? Poznala Marii, doktorovu manželku, ještě za doby, kdy ležela na klinice se ženskými problémy.

„Tonko, dejte prosím kolegyni rukavice,“ řekl doktor a zvedl se ze stoličky. Šel k umyvadlu a začal si umývat ruce.

„Vyšetřete pacientku,“ řekl na adresu praktikantky. „Soustřed'te se a povězte mi, nakolik má otevřenou branku.“

Medička nezkušeně a nemotorně vsunula ruku do průhledné sterilní rukavice, kterou předtím jeptiška nafoukla jako mléčné vemeno, a nyní jí ji záměrně nepomáhala natáhnout. Chvíli se s ní trápila jako paní s prezervativem. Postavila se k pacientce mezi nohy a v duchu si sama pro sebe poznamenala, že kozačky, které měla vesničanka obuté na nohách třících do vzduchu, už dávno vyšly z módy. Doktor si všiml jejího zaváhání.

„Nebojte se, není to nic, co byste už nedělala,“ poznamenal.

Nejisté děvče zaťalo zuby. Byla odhodlaná, že na sobě nedá za žádnou cenu nic znát. Přiblíblá mniška ji štvála. Pořád jí říkala, co má dělat, kam se má postavit, aby nepřekážela. Vždy demonstrativně třídila kovové nástroje na stolku jako ztělesnění pořádkumilovnosti.

Píča! ulevila si v duchu na adresu jeptišky a dívala se na jmenovaný orgán před sebou. Všechny jeho části dobře znala z anatomie. Navzdory tomu, že ona sama byla majitelem podobného ústrojí, hleděla na místo mezi nohama těhotné ženy se stejnou zvědavostí (ne-li větší) než kterýkoli chlap. Fyziologická nehybnost vlastního těla jí už v mládí nedovolovala podívat se na svůj „klenot“ jinak než jen prostřednictvím matčina zrcátka. A tady se jí naskytl přímý, nezprostředkovaný pohled. Nazvala by ho vrcholně neestetickým. Zatím ještě neměla zkušenosti starého gynekologa Valeckého s jedinečností každého příslušníka ženských pohlavních orgánů, navzdory jejich nepopíratelné funkční podobnosti. Ani to však nezabránilo tomu, že pro gynekologa ztratily vagíny svůj erotický rozměr. Adriana by se možná roztřásla nervozitou, kdyby jí vrozená posvátná úcta k mateřství nerozezvučela její duši jinou, o moc dojímavější písní. I ona jednou chtěla být matkou. Ale ne dřív, než dokončí školu, najde si dobré zaměstnání a nepostoupí perspektivně na žebříku své kariéry. Začala s vyšetřením. Teplý dotyk ženských pysků jí byl, na rozdíl od pohledu, důvěrně známý.

Valecký u kozy pobaveně sledoval holčičí sousoší. Mladost obou dívek a hlavně štíhlá

elegance medičky v kontrastu s mateřskou těstovitostí pacientky mu vehnala krev do partií nejintimnějších, a to se stává v životě muže jeho věku už jen zřídka. Nenápadně pozoroval prsa budoucí doktorky, jejichž špičaté hroty napínaly bílé tričko. Najednou neodolatelně zatoužil po ženě.

Z ruměnce na tváři a z odpovědi na pár vhodně zvolených otázek doktor poznal, že praktikantka je panna. To, jak nyní ponořila své prsty do vlhkosti maminky, bylo s kousičkem lechtivé fantazie lesbickou láskou uprostřed krutého světa. Doktor měl fantazie tohoto druhu nazbyt a žádostivost se v něm vznítla jako flaška s rajským plynem. Mladá medička byla vypnutá, s hřbetem rovným jako modelka, nakláněla dopředu svůj štíhlý krk a na skloněné tváři měla citlivý výraz matky, která domlouvá plačícímu dítěti. Tvář s přivřenýma očima těsně před kýchnutím. Líce pod očima náhle jemně růžové.

Valecký se vypjal a zatáhl břicho. Staleté zkušenosti ukazují, že panenství je nejmocnější afrodiziakum. Znovu zatoužil po největší svobodě na světě, ztělesněné v možnosti dotknout se v posteli uprostřed noci krásné ženy a pomilovat se s ní.

„Máte už dnes program na odpoledne?“ zeptal se najednou praktikantky.

„Proč?“ odpověděla studentka zabraná do prohlídky.

„Mohla byste zůstat déle, mám službu. Některé věci se dají vidět jen v noci. Není nic dobrodružnějšího, než když vás vzbudí ve dvě ráno, že přivezli probíhající porod. Mimoto byste se mohla napít pod dohledem lékaře,“ dodal a sestra Antonie se zamračila.

„Musím se učit,“ řekla jednoduše Adriana.

„Učit, učit! Když jsem já studoval, taky se všichni učili. Jenže jak někdo řekl, nevím kdo: Vzdělání je to, co v člověku zůstane, když zapomene všechno, co se naučil!“ V jeho hlase bylo cítit uraženou ješitnost. Děvče řeklo jen, musím se učit, ale Valeckému to znělo jako ironická poznámka o tom, že je pro ni starý. Jako by se učili jen mladí! Odmítnutí však jeho touhu, jak už to tak bývá, nehasilo, spíš naopak. Přišel k dívce blíže, aby pokračoval v tokání, a tehdy si toho všiml.

„Kolegyně, vyšetřujeme dvěma prsty, nikoli jedním!“ řekl zhrozně a chytil se za hlavu.

„Ups...“ řekla provinile studentka a svou chybu se snažila rychle napravit.

Mladá maminka zdvihla namáhavě hlavu ze stolu a na chvíli se ni podívala. Střetly se očima a ženě, která nebyla o moc víc starší než budoucí doktorka, proběhlo hlavou: *Tak tohle nebude jako u zubaře...*

3.

„Mohu projít, krásná vílo?“ ozval se za zády uklízečky umývajících podlahu nezaměnitelný mužský hlas.

„Á, to jste vy, pane doktore! Mohla jsem si myslet, že to jenom vy jste takový šibal,“ smála se žena ve středních letech a pokračovala v práci. „Jaká já jsem víla? Jsem stará a mám tlustý zadek.“

„Jen velká prdel umí spoustu kouzel,“ zarecitoval Sant.

Uklízečka se zasmála a pokračovala v práci. Podlaha psychiatrického oddělení se modře leskla. Doktor přešel kolem předkloněné uklízečky a odolal pokušení plácnout ji po zadku

hodném Věstonické Venuše. Vešel do ošetrovny provázený zbožňujícím pohledem. Uvnitř místnosti ho čekal pacient.

„Co bys rád, Dežanero?“ zeptal se přívětivě.

„Pust'te mě, prosím, ven!“ řekl tiše.

Dežanero ležel na psychiatrii nejdéle ze všech pacientů. Přišel dávno předtím, než Mário Sant nastoupil. Pravděpodobně se na oddělení léčil od časů postavení nemocnice. Tučný jako hrouda vosku, s vytrštěným pohledem psychotika, ze svých vidin celý zpočený. Sant ho mnohokrát viděl jít po chodbě, když nic nevnímal a jen si povídal s hlasy ve své hlavě.

Jednou za čas si zvykl upadnout do katatonie a tehdy ztuhl i uprostřed věty a víc se ani nepohnul. Pomáhali mu elektrošoky, avšak vždy jen na určitý čas. V nemocnici ho každý dobře znal. Hlavně proto, že každé nové tváři na potkání tiskl do ruky papírek se zaručeně vyhrávajícími čísly sportky. Rozdával milionové výhry jako milodary. Nebyl lakomý, až na jednu věc. Sbíral a žárlivě si střežil stříbrné a zlaté stanioly od čokolády. Jednou je plánoval přetavit do cihliček vzácného kovu. Primářce psychiatrického oddělení doktorce Holubičkové tykal a při každé příležitosti se jí dvořil. Byl jako člen rodiny.

„Budu o tom přemýšlet,“ řekl Mário vyhybavě, jako už to mají psychiatři všeobecně ve zvyku. Vtom vběhla dovnitř sestřička Kateřina.

„Pane doktore, vezou sem příjem. Prý rádná divočina,“ vydýchávala ze sebe. Vzápětí přišli dva ošetřovatelé s mohutným cikánem ve svěrací kazajce. Táhl ho mezi sebou jako velký balík. Na první pohled nevypadal dobře.

„Je to blázen,“ řekla tiše sestřička Amálka, aby Rom nic neslyšel.

„Nejsem si jist, zda má dost vysoké IQ na to, aby mohl být blázen,“ zašeptal odpověď. Na diagnózu bylo ale stejně brzy.

Cikána posadili přímo proti Santovi.

„Co vás k nám přivádí?“ zeptal se a díval se do jeho papírů.

„Ti jebnu, gadžo? Sem Arnold Švarceneger,“ vykřikl cikán s nezaměnitelným přízvukem. Doktora ovanul silný alkoholový zápach. Všiml si, že z mužových rukou teče krev.

„Co se vám stalo?“

„Pořezal jsem se.“

„Proč?“

„Dostal jsem nervák, chtěl jsem se zabít.“

„Byli jste už na chirurgii?“ zeptal se ošetřovatele a tázaný přikývl.

„Má jizvy po celém těle,“ dodal druhý svalovec.

„Zkoušel jste se říznout takhle...“ šmíkl si Sant rukou přes hrdlo.

„To bych umřel, ne?“ Byl opilý jak dělo, ale kontakt s realitou měl.

„Dobře, pane Balogu,“ řekl psychiatr. „Trochu si u nás odpočinete, vyspíte se a potom uvidíme co dál.“

„Do cvokárny nejdu!“

„Ale pane Balogu...“ řekl Sant smířlivě.

„Pust'te mě, jinak vás všechny sejmu. Svině! Pust'te mě!“

„Sestro, injekci,“ řekl doktor krátce a rozhodně.

„Kurvy!“ Cikán se cukal a ošetřovatelé ho sotva udrželi. Kazajka začala prskat ve švech.

Cikán vyskočil a začal se s nadlidskou silou rvát. Uvolnil si jednu ruku, potom i druhou. Sant na nic nečekal a vrhl se na pomoc ošetřovatelům.

4.

Bitka netrvala dlouho, injekce udělala své. Po patnácti minutách ležel muž spoutaný v síťové posteli. Stihl však Santovi zlomit levou ruku. Zatímco doktora vezli na rentgen, přemýšlel o tom, že nenávidí opilce jako takové. V duchu na ně nevybíravě nadával, aby si ulevil od bolesti. *Alkoholismus je v našem státě nejrozšířenější duševní choroba*, říkával s oblibou na psychiatrických konferencích a dnešní den mu znovu dával za pravdu. Jako filosofické *post scriptum* na svých přednáškách dodával, že vysoké procento lidí v populaci závislých na alkoholu je zapříčiněno především naším původem. Na to lidé často zapomínají. Pocházíme totiž nejen z Adama, ale počítáme-li od potopy svět, také od Noa, který byl vyhlášený biblický ožrala.

Bolest v ruce pulzovala, když vozík nadskakoval po kamínkách a dlaždičkách na podlaze. Bouchnutí dveří výtahu cítil až v kořenech zubů. Sant nenáviděl, když musel být pacientem.

Nejvíc ho žralo, že jeho slzy viděla i Ivon, která přiběhla na pomoc, hned jak uslyšela hluk zápasu. Světla na stropě se rychle pohybovala, tváře pacientů naopak pomalu. Nejraději by se stočil do klubíčka, kdyby mu to úzký sedák vozíku dovolil. Měl pocit, že stojí na místě. Traumatologická ambulance byla naštěstí ve stejné budově. Na místě byli za několik minut. Ošetřovatel netaktně odstrčil staršího čekajícího pána a zaklepal na dveře. Bez toho, aby čekal na odpověď, tlačil se s vozíkem okamžitě dovnitř. Sant by mu to v jiné situaci vyčítal, ale nyní mu byl vděčný. V ambulanci doktorka Spodková tůkala na starém psacím stroji rychle jako bezchybný automat.

„Ahoj Soňo,“ procedil skrz zuby na pozdrav. Podívala se překvapeně na přicházející dvojici a odložila brýle.

„Mário! To je překvapení.“ Spodkova exmanželka měla na bílém plášti několik čerstvých kapek od krve. „Zavedli jsme RVHP? Před chvílí jsem ti nahoru poslala pořezanou schízu.“

„Opravdu? Dej mi něco na bolest!“

Soňa kývla na sestřičku. Opotřebovaná malá žena v bílomodrém nepříjemně kontrastovala s chladnou krásou doktorky. Soňa Spodková měla plná, trochu povislá prsa, která jí svými rozměry při některých operacích překážela, avšak na poznámky kolegů ohledně této skutečnosti byla jako drak. Vlasy měla nabarvené na módní tmavě cykamenovou. Vějířky vrásek kolem jejích modrých očí jí dávali tvrdý, pichlavý výraz.

Sestřička zabodla hrot jehly do doktorova svalu. Po injekci bolest polevila a Mário se uklidnil. Medikamentem skutečně nešetřili, a tak se cítil mírně omámený.

„Je to fraktura, naštěstí jen lehká,“ poznamenala, když se mrkla na snímek.

„Objevila jsi teplou vodu,“ odvětil podrážděně. Oblbovák v injekci mu trochu rozvázal jazyk.

„Měl by ses k starší dámě chovat slušněji,“ řekla.

„Promiň, vypadáš velmi dobře. Neuvědomil jsem si to.“

„Ty si nikdy nedáš pokoj,“ zasmála se. „Pojďme do sádrovny.“

Dotlačila ho před sebou do vedlejší místnosti, která voněla bílým práškem, a pustila se do práce.

„Jednou tě můžou zabít,“ řekla, zatímco namáčela pruh sádrového obvazu do lavoru s vodou. „Co z toho máš?“

„S lidskou hloupostí se střetneš na každém kroku, nejen u nás.“

„Víš, to je ironické. Zrovna včera jsem si říkala, že jsme se již dlouho neviděli.“

„Příště stačí zavolat. Pozvánku ve formě agresivního Schwarzeneggera nemusím vždycky pochopit,“ odvětil a Soňa se zasmála.

„Máte nějaké problémy s bývalým?“ zeptal se už vážně. Před rokem se za ním přišla několikrát poradit ohledně svého manžela.

„Ne, v tomto směru je to OK. Ani nevíš, jak jsem ráda, že už nemusím poslouchat jeho výlevy žárlivosti. Byl by mě naprosto zničil. Mám od něho teď pokoj. Díky tobě.“

„V čem je tedy problém?“

Trochu sykl, když mu na ruku položila horký obvaz.

„Sem v poslední době nějaká divná. Víím, že bych to neměla říkat, ale někdy bych chtěla na dva tři dny umřít. Odpočnout si, jinak to neumím říct. Mám všeho plné zuby. K manželovi se vracet nechci, ale samota... Ne, tyhle šaty mi nepadnou. Někdy mám chuť se s někým divoce spustit. Víím, že mě někdo brzy dostane, a jsem proti tomu bezmocná (oči jí náhle zvlhly). Osamělost je největší spojenec vás mužů. I žena, která zná chlupaté chlapské plemeno tak jako já, podlehe. Cítím se ošklivá.“

„Dokážu to pochopit. Myslím, že po rozchodu je to normální,“ odvětil.

I když měla už nejlepší roky za sebou, stále to byl kus. Doktor Sant věděl, jak ocenit lahůdku, jakou je starší žena v posteli, a tím víc, pokud si zachovala skoro celý odlesk své krásy z mladosti. Po rozchodu s Ivon se však zapřísahal, že na pracovišti se jakýmkoli milostným avanturám vyhne.

Otřela se o něj podprsenkou a přiložila další pás obvazu. Potom ho začal uhlazovat a formovat rukama sem a tam, jako by to nebyla jen sádra, ale umělecké dílo. Teplu příjemně sálalo stejně jako velevýznamné ticho.

*Cesta do pekla je dlážděna dobrými úmysly.
lidová moudrost*

„Víš, Mário,“ řekla najednou. „Žena je jako gyps – aby se dobře udělala, platí jen jedno: hladit, hladit a hladit...“ Usmáli se na sebe. Sádra byla hotova.

Traumatologička si spolu s marodem udělala o desáté přestávku a čekající pacienty nechala před ordinací. Zavěšení do sebe vyšli Soňa s Máriem ven z budovy.

„Jedeš domů? Zavolám ti taxíka.“

„Měl bych?“

„Jak chceš,“ odvětila a její hlas znovu zazněl smutně.

Doktor Sant se rozhodl, že ještě zůstane v práci. Pomalu kráčeli k bufetu, psychiatrovi se trochu podlamovali nohy od injekce a vyčerpání z bolesti.

„Jak to snáš Světlana?“ zeptal se na doktorčinu dceru.

„Asi mě nenávidí, že jsem utekla od otce a nevzala ji s sebou.“

„Proto jsi smutná?“

Z opačného směru se k bufetu blížil Valecký. Zatím je neviděl. Sant si všiml, jak se gynekolog několikrát smutně ohlédl. Sledoval kamarádův pohled, který směřoval k líbajícímu se párku medičky a chlapce s extravagantním účesem.

„Co se vám stalo, kolego? Snad se vám to nestalo při sexu?“ zakřičel na něho Valecký, když si ho všiml. Trojice se střetla těsně před vchodem.

„Cože?“ zeptal se ještě trochu omámený Sant.

„Ptám se, zda jste se náhodou nezjebl ze schodů,“ smál se pupkáč a doktorka se přidala.

„Zdá se, že budete muset používat ochranu,“ dodal a oba se rozesmáli ještě víc. Trochu dotčený Sant mu vysvětlil, co se stalo.

„Díky, že jste nám našeho benjamínka zachránila,“ poděkoval dramaticky Soně. „Kolega nás však zapomněl představit. Jmenuji se Valecký.“ Podal jí dva prsty na způsob gynekologického vyšetření, což byl jeho obvyklý trik. Ti, kteří ho ještě neznali (a doktorka mezi ně patřila), to vždy rozesmálo.

„Gynekolog?“ Nakonec zněla trochu zklamaně.

„Neměl bych za nic na světě. Manželé a otcové nám vodí své poklady, abychom jim strkali prsty do nefritových brán, a ještě nám za to platí!“

„Vy jste ale hulvát!“

„A vás to překvapuje? Vždyť i váš...“ v té chvíli se zarazil, neboť doktorce přeletěl přes tvář stín.

„To nic, sem v pořádku,“ řekla, když viděla, jak náhle umkl. „Mám se bez něj výborně,“ dodala nepřesvědčivě.

„Nechci být krutý, ale zdá se mi, že i on,“ podotkl Valecký nevybíravě. Svou pravdomlností už si mnohé znepřátelil. Na rozdíl od lidí s přehnaným smyslem pro takt si nikdy nenechal nahrávku na ironickou poznámku ujít.

„Myslíte?“ zeptala se koketně. Doktorka měla hroší kůži, konečně jako většina chirurgů.

„Na loňském masopustním karnevalu mu přeci odevzdali plaketu pro občana, který se v uplynulém roce nejvíc postaral o rozvoj medicíny v našem městě. Nějak si ji musel zasloužit,“ dodal ironicky. „Kromě toho, od doby, co nejste spolu, si stihl nahrabat na nové BMW.“

Soně se snažila tvářit, že se jí to netýká. „No jo. Pracuje jako čert.“

„Spíš jako *andělíčkář*.“

Sant se nezmohl na slovo. Jen zíral, jak si ti dva rozumějí. V jedné chvíli si skutečně myslel, že se Soně urazí, ale teď po poslední poznámce musel konstatovat, že je to chladná bestie, tedy alespoň navenek. Přemýšlel nad tím, proč je najednou tak hovorná, když si ještě před malou chvílí smutně vylévala srdce. Ke všem jejím atributům musel ještě dodat nevyzpytatelnost. Nej dřív si myslel, že se před ním jen předvádí. Bylo mu jasné, že ho doktorka chce sbalit. Ale teď, když si dávala dvě a dvě dohromady, se přiklonil k možnosti, že bude chtít gynekologa. Oba Spodka nenáviděli, a to je sblížovalo. Věděl, že Valeckého manželka už před dvěma týdny odjela do lázní. Dva týdny pohlavní absence v případě jeho přítele tvořily téměř jistý předpoklad k tomu, že dnes, kdy má službu, skončí nezadržitelně v náručí nějaké ženy. V Sonině případě to však byla hra s ohněm. Rozhodl se, že přítele varuje.

„Slyšeli jste o tom, že na posledním grémium Spodek přednášel o nepřípustnosti intimních kontaktů mezi personálem v pracovní době?“ Připomenul to, co všichni velmi dobře věděli.

„Impotent,“ ulevila si škodolibě Soňa.

„My o vlku...“ ukázal Valecký ke vchodu do nemocnice. Na parkoviště před budovou vyběhl primář v joggingové soupravě. Nahoře na schodech ho už vyhlížela jeptiška Antonie.

„Naše absolutní jeptiška jde,“ řekl posměšně Sant. „Její máma i bába byly taky jeptišky!“

Jeho dva společníci jako by vtip přeslechli. Valecký začal vyprávět o tom, jak doktorku ráno sledoval při průchodu bránou a ona se nahlas polichoceně smála.

„Tak já asi půjdu,“ řekl Sant.

„Naschle... *Gypsy!*“ zamával mu Valecký. Přezdívkou na druhý den znala celá nemocnice.

5.

Primář vyběhl z lesa a lapal po dechu. Běhával pravidelně, aby odboural stres. Každý den přes oběd si obul tenisky a chodil do lesa za nemocnicí. Potom pracoval až do večera. Někdy běhával také ráno po nočních službách, aby se probral. Každým dnem na sobě pozoroval nárůst kondice. Proběhl vrátnici a dal si záležet, aby svižně vyběhl po mramorových schodech až nahoru k hlavnímu vchodu, kde stála Antonie. Dnes jako by ho to stálo dvakrát tolik sil. Primáři Spodkovi neušlo, jak se jeho exmanželka před bufetem vedle vrátnice vesele vybavuje s Valeckým a Santem. Do srdce ho ostře škrábl pařát žárlivosti. Bolelo to o to víc, že doktor byl jeho podřízený. Ze zuřivosti zaťal zuby a hlasitě funěl. Doktorovu povahu dobře znal. Nestačilo, že mu úspěšně konkuroval na oddělení při operacích, nyní byl ještě jeho rivalem, co se týkalo bývalé manželky.

Soňa opustila primáře před rokem, na Silvestra. Říká se, jak na Nový rok, tak po celý rok. Alespoň v tomto případě to byla pravda. Měl pocit, jako by ho opouštěla každý den. Nic nemohlo umlčet hlas majetnictví a žárlivosti v jeho nitru, ani nové auto. Teď, když ji viděl ve společnosti dvou atraktivních mužů, vzplanul rozhořčeným hněvem. *Pěkně jsi klesla, Soňo. Kdyby sis alespoň vybrala lékaře, ale psychiatr!?* pomyslel si s opovržením. Muž si totiž nevybírá ženu podle toho, že je to nejhezčí z žen v okolí, ale především podle toho, jak je obdivována jinými muži. Vybírá si tu nejžádanější. Proto šikovné ženy dbají nejen na svou krásu, ale také na to, aby měly stále mužskou společnost. Nejedna „ošklivka“ si touto fintou vyřešila vlastní finanční problémy a zabezpečila klidné stáří.

Spodek byl odjakživa žárlivý. Věděl o tom a nedokázal to ovládnout. Jednou z virtuozit života je schopnost vyrovnat se s nejistotou. On na to talent neměl. Už na škole záviděl spolužákům jejich úspěchy a brzy se v zaměstnání snažil šplhat co nejvíc nahoru, hnán pocitem vlastní neschopnosti. Když dosáhl pozice primáře, najednou jako by nebylo, kam jít. Žárlivost se stále víc začala projevovat v manželství. Jednoho večera Soňu zmlátil, když nepřišla včas domů. Na druhou stranu ho sama mnohokrát provokovala. Ani jeden z nich na spící dítě nebral ohled.

„Nemáš mě ráda,“ říkával jí skoro denně. Toto tvrzení je filosofickým skvostem, protože samo od sebe vytváří pravdu z ničeho. Pravdotvorné výroky tohoto typu lásku u Soni (kteřá měla manžela na začátku vztahu ráda) automaticky hubily.

Primář si pamatoval jejich poslední hádku – jako by se odehrála včera. Znovu přišla domů po půlnoci a byl z ní cítit alkohol. Pohádali se jako vztekli psi. Když se zklidnili a nastalo ticho, přišla k němu a položila mu smířlivě ruku na rameno.

„Vidím, že se trápíš, jak ti můžu pomoci?“ řekla unavená křikem.

„Přiznej se!“ rozkazoval a prosil zároveň.

„Jak se mám přiznat k něčemu, co jsem neudělala?“

„Přisahej na bibli, že jsi s nikým nespala!“

„Přísahám,“ položila bez váhání ruku na knížku v černé vazbě.

„Lžeš!“ vyštěkl na ni a hodil Nový zákon proti zdi. Začal ji fackovat, nutil ji, aby se přiznala. Moc Svatého písma už nebyla v posledních letech tím, čím bývala.

Soňa ho i přes bolestivé facky prosila, aby přestal, a zapřísahávala se, že nic zlého neudělala, jen byla s kamarádkami. Navzdory tomu, že ji mlátil, se k němu snažila masochisticky přitulit a sevřít ho v něžném objetí. Chovala se jako věřící k inkvizitorovi.

Obhajoba věrnosti zní vždy nevěrohodně.

M. Plzák

Po několika podobných žárlivých výstupech si milence nakonec skutečně našla. Řekla si, že když ji manžel mlátí, tak alespoň ať má proč. Po čase se dokonce sama přiznala. Sbalila si kufry a odešla. Primář Spodek se dodnes styděl za to, co se u nich toho večera stalo. Potom, když ji znovu zbil, prosil manželku na kolenou, aby neodcházela a neopouštěla ho. Kroutil se jí u nohou jako červ přeseknutý napolovic.

Ani řeholní sestře Antonii neušlo, jak Valecký hovořil u bufetu s hezkou doktorkou. *Chudinka Marie*, pomyslela na jeho manželku. *Cítila by se hrozně, kdyby to viděla.* Sprátelily se před několika lety, když u nich ležela v nemocnici. Tehdy ji poznal i Valecký. Pokoušela se ji před záletníkem nenápadně varovat, ale nemohla mladé ženě všechno otevřeně povědět. Utěšovala se tím, že Pán má s každým své záměry a ona jako smrtelník je nikdy nemůže zpochybňovat. Jednou, když spolu s Marií vedly dlouhý rozhovor, se nejvíc přiblížila pravdě. Doktorova budoucí žena se jí zeptala:

„Co myslíte, Antonie, je možné připoutat si k sobě muže napořád?“

„Nic moc o tom nevím.“

„Někdy mám pocit, že ne.“

„Znám jen jeden způsob,“ ukázala bradou na stěnu. Obě tehdy zamyšleně pohlédly nad postel, kde visel na kříži Kristus.

Podářilo se ti to, Marie? ptala se sama sebe v duchu. Najednou se cítila jako jediný člověk, který ještě může zabránit blížící se katastrofě. Možná právě takto se před tisíci lety cítil Jidáš.

Z bufetu se vrátil doktor Sant. Natěšeně ukázal primářovi a řeholní sestře svou novou sádku na ruce. Zpocený Spodek se při jeho vyprávění zuřivě drhl ručníkem. Všimla si, že primář mladého doktora Santa poslouchá jen na půl ucha. Neustále po očku sledoval manželku před bufetem. Mário jim zatím objasnil historii své zlomeniny. Začal vyprávět, aniž by se někoho ptal, a uniklo mu, v jakém je Spodek rozpoložení. Stávalo se mu to málokdy. Jeho příběh se však stával událostí číslo jedna.

Byli by si tam vyprávěli ještě dál, kdyby sestra Antonie primáři nepřipomenula, že další pacientka už čeká na sále. Nejraději by byla, kdyby zákrok zmeškali, ale vrozený smysl pro pořádek byl v ní silnější než cokoli jiného. Primáře čekal další potrat, a to se přičilo jejímu přesvědčení. Byla ráda, že doktor Spodek byl tak ohleduplný a nenutil ji, aby pracovala v místnosti, kde se interrupce provádí. Když vešli dovnitř, začal si za sklem umývat ruce a ona zůstala v předšíní a věnovala se dokumentaci.

Podívala se do karty pacientky, která právě ležela na stole s roztaženými nohama. *Další nešťastnice*, ohrnula v duchu nos bez toho, že by zpochybňovala, že všichni jsme boží děti. Sestra neviděla, jak jednoduše silná injekce ženu na malou chvíli zbavila bolesti a paměti (možná také zodpovědnosti a výčitek svědomí). Nevěděla či nechtěla vědět ani o tom, jak trýznivou zárlivostí posedlý primář cpe do krvavého otvoru mezi nohama postarší cikánky jeden lesklý, kovový nástroj za druhým a vyškrabává kousky sliznice do vědra na podlaze. Možná si proto si jako jediná všimla, že Romka, která byla negramotná, se podepisovala třemi křížky, které pro sestru byly jako kříže na hrobečcích třech potracených dětí za poslední dva roky.

6.

Mário si třel bolavou kost. Navzdory tomu, že ho každý od ředitele po uklízečku nabádal, aby si šel domů oddechnout, byl Sant rozhodnutý zůstat do konce pracovní doby. Chtěl si svou dnešní popularitu vychutnat až do dna. Neměl kam spěchat. Při několikaletých neopatrných pohybech ťukl sádrou o stůl a bolest jím vždy projela jako šlehnutí bičem. S námahou potlačoval zakvílení a nepomáhalo ani to, že ruka byla zavěšená v šátku kolem krku. Všechno ale ustupovalo do pozadí, když se mu každá ze sestřiček na oddělení chtěla na sádrou podepsat a zraněnou ruku mu pofoukat.

Všiml si, že se před chvílí doktor Valecký znova objevil před nemocnicí a zmizel v bufetu. *Podruhé za den*. Zanedlouho se kolega vracel rychlým krokem zpět a psychiatr zkušeným okem rozpoznal v igelitové tašce obrys flašky s vínem. *Víno z bufetu! To se mu nepodobá*. Znova sledoval jeho pohled, který směřoval k mladé studentce, která ve stínu stromu s chutí ukusovala čokoládu. Byla mu vzdáleně povědomá. Pravděpodobně byla mezi studentkami na praktiku z psychiatrie.

Z druhého poschodí nemohl vidět to, čeho si před chvílí všimla sestra Antonie na oddělení. Gynekolog byl právě osprchovaný a šířil kolem sebe vůni vody po holení.

Před chvílí řeholní sestřička „náhodou“ doktora Valeckého překvapila při zamilovaném telefonátu. Když si jí všiml, ztišil hlas a hovor rychle ukončil. Na tvářích mu však zůstal ruměnek. Hned si dala dvě a dvě dohromady. Bylo celkem jasné, že večer čeká společnost. Už jen to, jak se své chování snažil utajit, bylo podezřelé. Mohl oklamat každého, jen ne Tonku se Santem. Nejvíce se člověk prozradí, když se snaží něco skrýt. Po inkriminovaném telefonátu se sestřička definitivně rozhodla k jidášskému kroku. I když to znamenalo, že se možná bude smažit v pekle, ale nejspíš se to odbude třiceti zdrávasy od matky představené.

Doktoru Santovi se od začátku něco na Valeckého chování nezdálo. Pokud šlo o ženy, neměli před sebou tajnosti. Jejich kamarádství se z větší části zakládalo právě na tom, že spolu sdíleli vítězství i prohry svých erotických dobrodružství. Za jeho hřbetem se objevila Antonie.

„Bolí?“ zeptala se.

„Trochu.“

„Vezměte si to k srdci. Nepomyslel jste na to, že to může být trest boží?“

„Skutečně? Myslíte, že se pod svoje dílo i podepsal?“ ukázal na jména sestřiček fixou napsaná na sádře.

„Doktore, neuražte se, ale vy se všemu jen vysmíváte. Bůh nám nedal desatero pro zábavu,“ pravila rozhořčeně.

„Ne? Jeden papež dal do klatby chrousty, protože se necudně množí,“ smál se. „Nepřiveď blázna k zdravému rozumu svému?“

„Nevěříte v Boha?“

„Ani v d'ábla.“

Kdo nevěří v d'ábla, je sám d'ábel sám, pomyslela si Antonie a přežehnala se.

„Není to ale tak docela pravda, sestro. V d'ábla věřím,“ opravil se rychle. „Věděla jste, že jméno Lucifer bylo kdysi názvem planety Venuše? Přesně té, podle které potom pojmenovali bohyni lásky?“

Antonie se odmlčela. Váhala, zda byl dobrý nápad jít nejprve za Santem a zachraňovat kromě gynekologa ještě jednu duši.

„Tak vás prosím ve jménu lásky, abyste rozmluvil doktoru Valeckému jeho záměr.“

„Ve jménu Lucifera?“

Sestřička Antonie se zamračila a otočila se na podpatku. Odešla beze slova a vzdala se jakýchkoli dalších pokusů přesvědčovat doktora, který všechno zaměřoval za výsměch.

Sant neváhal a zdvihl telefon. Odvyprávěl Valeckému, co se mu přihodilo.

„Co ti to mám rozmluvit?“ zeptal se nakonec.

„Bůhví.“

„Antonie má štěstí, že její náboženská pravda není dokazatelná. Hned by se našel někdo, kdo by ji pohotově vyvrátil.“

Dnes přede mnou starý pardál něco tají, pomyslel si Sant. Rozhodl se však, že bude tajemství doktora Valeckého respektovat, tak jako vždy respektoval všechny lidi, i ty věřící.

Ani se nenadál a byl konec pracovní doby. Zajuchal bolestí při oblékání a odebral se domů. U zamknutých dveří vedoucích z oddělení stál nalepený Dežanero.

„Pusťte mě, pane doktore,“ zaprosil znova.

„Běžte si lehnout, zítra si o tom promluvíme s primářkou.“

„Proboha živého, prosím vás, pusťte mě, chci odsud jít pryč!“ Upíral na něj svou zpocenou tvář, podkožní tuk se na ní trásl. Tehdy se v doktoru Santovi něco zlomilo (!) a on otevřel dveře.

„Jděte...“ ukázal ven na chodbu.

Nedávej hladovým rybu, ale nauč je rybařit.

Ježíš Kristus

Dežanero měl v ruce dvě igelitové tašky a v nich celý svůj majetek. Byly skoro prázdné a visely podél jeho těla jako šourek osmdesátiletého starce. Schizofrenik udělal několik pomalých kroků a vyšel na chodbu. Tam se zastavil a bezradně se díval kolem. Za chvíli se obrátil a vrátil se zpět na oddělení.

Bylo kolem půl dvanácté v noci, když v bytě primáře Spodka zazvonil drahý průsvitný tlačítkový telefon s faxem. Podrážděnost z toho, že ho někdo probudil, jen co usnul, rychle vystřídala čistá zuřivost. Sestřička Antonie (poznal ji po hlase, i když se ho pokoušela změnit) mu anonymně oznamovala, že doktor Valecký má ve službě dámskou návštěvu.

„Zaslechla jsem klapot podpatků, *někoho* z personálu,“ řekla do telefonu, čímž se úplně prozradila. Bylo to zbytečné, nikdy lhát nedovedla. Primárovi bylo však v té chvíli všechno jedno. Narychlo se oblékl a sedl do BMW. Vystartoval z garáže, jako by šlo nějaké pacientce v nemocnici o život. Cestou volal z mobilu Soně na pevnou linku, ale exmanželka to nezvedala.

„Já mu ukážu,“ mrmlal si pro sebe. A hned zase: „Já jí ukážu.“ Protože tady nešlo o obyčejné porušení nařízení, které vydal. Podstatné bylo, že v posteli s doktorem byla Soňa.

Cestu, která mu v ranní špičce trvala skoro třičtvrtě hodiny, zvládl za patnáct minut. Kdyby ho té noci chytili policajti, vzali by mu, primář neprimář, nejen řidičský průkaz, ale také rodný list.

Profrčel přes vrátnici, ale ukázkový okruh okolo nádvoří si odpustil. Zaparkoval šikmo na místě pro sanitky. Zuřivě třískl dveřmi, ani nevypnul světla. Horečně bral schody po dvou. Pravidelný jogging přinesl své ovoce.

Měkkým krokem orientačního běžce profrčel vestibulem, pružně zahnul okolo rohu, a aniž nečekal na výtah, zase běžel nahoru po schodech. Netrvalo dlouho a hlasitě zabouchal na dveře lékařského pokoje. Chudák primář nevěděl, že pátrání tohoto druhu vždy končí fiaskem. Ať už člověk pátrá po nevěře vlastní ženy či po smyslu života.

„OTEVŘETE, tady primář Spodek!“ křičel. Z konce chodby, zpoza telefonního automatu, se se zadostiučiněním dívala sestra Antonie.

Dveře se trochu otevřely a škvírkou vyhlédl přistižený doktor Valecký.

„Vysvětlím vám to...“ začal pokorně, ale primář nečekal. Jako ruský tank rozrazil dveře a gynekologa v neglizě odstrčil bokem. V té chvíli se ozval ženský výkřik a dáma si přitáhla peřinu pod bradu. Ne však dost rychle na to, aby primář neviděl dvě pevná prsa a kousek stehna. Až potom si všiml neotevřené lásky vína na stole. Slova mu uvázla v hrdle. V posteli ležela choť doktora Valeckého Marie.

V ráji jsou ti, co mají z pekla štěstí.

A. Brösl

Sant se Soňou ještě dlouho potom spekulovali, zda Valecký překvapení in flagranti nenaaranžoval naschvál. O všem, tedy také to, že jeho nadřizený žárli na svou exmanželku, mu-

sel dobře vědět. Podobalo se to jeho inteligentnímu humoru, ale nikdy se k tomu nahlas nepřiznal. Možná to byla skutečně náhoda. Jedno však bylo jisté, primářův zákaz intimních styků mezi personálem byl od té chvíle neformálně zrušen. Ne náhodou také u doktora Santa zazvonil té noci telefon.

„Tak jak se má ruka, *Gypsy*?“ zeptal se známý hlas.

„Pár skleniček whisky a jsem jako znovuzrozený,“ odpověděl vroucně.

Netrvalo dlouho a Soňa zaklepala na psychiatrovu dveře. Spravila mu zlomenou ruku, teď bylo na řadě její zlomené srdce. Nikdo je nepodezíval. Navzdory svému předsevzetí nespát už s nikým z personálu nemocnice se doktor Sant řídil ještě jednou osvědčenou zásadou, a to že s některými bestii je lepe býti zadobře.

Mladá maminka s kočárkem vběhla primárovi gynekologie přímo pod kola auta. Se zaťatými zuby to na poslední chvíli ubrzdil. Nahýbal se nad volantem tu na jednu, tu na druhou stranu, protože mu zacláněla ve výhledu. Renault Twingo, který sledoval, se pomalu vzdaloval. Nakonec si všiml, že mladá žena ho zná a kyne mu na pozdrav. Její tvář si nepamatoval, až když neslyšně promluvila, pochopil. Rty se pohly a němě vyslovily: D-Ě-K-U-J-I. Rychle kývl bývalé pacientce na pozdrav a ona konečně poodešla dál. Přidal plyn a ani se neohlédl.

Žluté twingo nikam nespíchal, po chvíli ho hravě dohonil. Auto, jako by si vesele hvízдалo, přejíždělo z ulice do ulice, zdánlivě bezcílně. Za ním se v bezpečné vzdálenosti sunula černá limuzína, v které primář ženského lékařství Spodek nervózně poklepával prsty na volant. Sledovat vlastní exmanželku mu nedělalo žádný problém, jeho BMW mohlo maličké žluté twingo dohnat v pár vteřinách. Stačilo šlápnout na plyn. Navzdory tomu, že tato možnost byla bezpochyby technicky uskutečnitelná, zůstávala vždy čistě teoretickou. Soňa by se i tak tvářila, že ho nevidí. Nenáviděla ho, byl pro ni absolutně existenčně neviditelný.

Za poslední týdný primář znatelně seschl a zestárl. Od rozvodu už uteklo hodně času, ale Ivan Spodek se s prohrou ještě nedokázal smířit. Mohl si najít tisíce jiných žen, mnohé se mu podbízely, ale on myslel stále jen na Soňu. Podobný „zázrak“ dokáže u muže kromě lásky jen jedna věc... žárlivost. Dobře věděl o milenci, kterého si přednedávnem našla. V posledních dnech z ní vyzařovala spokojená ženskost jako v předchozích měsících málokdy. Dráždila ho k nepřičetnosti. Měl pocit, jako by si s ním zahrávala a dělala mu naschvály. Ani to, jak se ztrapnil před doktorem Valeckým, mu nezchladilo hlavu. Byl posedlý nenávistí, chtěl oba milence odhalit a toužil rozdrtit jejich vášnivá těla jako krovky odporných brouků.

Soňa Spodková zpomalila a zaparkovala maličké auto u městského parku. Vystoupila a vešla mezi stromy. Primář se chvatně pokoušel zaparkovat své mohutné auto a nešlo mu to tak rychle, jak by si byl přál. Navzdory vyššímu věku tato stále nádherná žena zmizela za stromy, které v korunách zahušťovaly večer jako šlehačku. Nakonec se mu podařilo zabrat půlku chodníku, na vyhlášku se vykašlal, a vyběhl za exmanželkou. Nezašla kupodivu daleko, kráčela pomalu, zdálo se, že si vychutnává teplý večer blížícího se jara. Časem se skutečně zešeřilo a okolní ulice se rozsvítily křiklavými neony, které jako by městu bránily, aby se po hektickém dni uložilo k zaslouženému spánku. Lidé se dál hemžili v ulicích, ostré pouliční osvětlení nepřírozeně rozehnalo tmu, jako dávka kofeinu únavu v hlavě. Jen v parku byla nálada o něco příjemnější. Soňa kráčela lenivě, krok za krokem, a její exmanžel se nechal ukolébat hypnotickým zvukem těch kroků. Snil o tom, co jí řekne, až ji s někým chytí. Byl odhodlaný udělat cokoli. Podle něj si to zasloužila. *Strávili jsme spolu tolik šťastných let a ona si potom najde milence, vykašle se na rodinu,* myslel si. Přežili jsme spolu

všechno, i šedesátá léta, i šedesátý osmý, celá jejich mladost patřila socialismu. *Co na tom, že jsme jeho myšlenkám vlastně i věřili, když krátce po pádu režimu se začalo rozpadat i naše manželství? Kolik měla od té doby milenců?*

Sledoval bývalou ženu, jak si spokojeně vykračuje a vůbec netušíla, že dcera Světlana, kterou musel v posledních letech vychovávat celkem sám, se bude vdávat. I když byla Soňa doma, duchem se toulala s romantickým hejskem. Vůbec ji nezajímalo, co se stane s dcerou, co bude s ním. Často se ve svých slabých chvílích ptal sám sebe, proč právě on musí tak trpět. Nechápal, proč se to mezi nimi tak rozsypalo, ještě i dnes by jí byl ochotný snést modré z nebe.

Ženy inspirují člověka k velkým věcem, ale znemožňují mu je dělat.

A. Dumas ml.

Soňa zatím přešla na opačný konec parku, kde znova začínaly městské ulice. Primář Spodek se nejdříve nechápavě zastavil. Začal lapat po vzduchu jako dítě, kterému na hokeji protihráč vyrazí dech. Žena došla k auta, které stálo na kraji chodníku. Bylo to žluté twingo, které nechala asi patnáct minut cestu odtud, na druhém konci parku.

2.

Soňa nenápadně ve zpětném zrcátku sledovala, jak se primář překvapeně zastavil a potom se rozběhl směrem k ní. Vyčkávala do poslední chvíle, potom se svižně odlepila z místa a zmizela za rohem.

Moulo, řekla si v duchu a na rtech se jí usadil škodolibý úsměv. Už dávno se rozhodla, že svého muže bude za všechna příkoří, která jí způsobil, trápit. Zapomínala přitom na svůj podíl. Nenechala si ujít ani jednu příležitost a byla v trápení důkladná, jak jen to ženy umějí. Nejzajímavější na tom bylo, že Sonin manžel se jejímu trápení nevyhýbal, jak by si každý rozumný člověk myslel, naopak – on ho vyhledával. Také si nenechal ujít ani jednu příležitost. Aspoň tak se to Soně navenek občas zdálo. Také proto od něho odešla. Nechtěla ho zabít, ale mučit. Podobně jako to dělali inkvizitoři heretikům, když se chtěli dozvědět pravdu.

Mário Sant na ni čekal na dohodnutém místě o ulici dál. Po tom, co jí přeparkoval auto, si spokojeně vychutnával cigaretu. Oblečený s nedbalou elegancí se opíral o roh domu. Černé vlasy mu padaly do čela, vypadal plný energie a mládí. Sedla si vedle něj a oba se smáli, jak se jim povedlo primáře napálit. Mohli se scházet naprosto bez komplikací, mnohem víc nenápadně a rychleji, ale oba byli životem už tak „unudění“, že spolu sdíleli vášeň pro ozvlášťňování si všedních dní. Mário vsunul do přehrávače disk a autem se rozezvučel Kashmir od Jimmiho Page a Roberta Planta.

Soňa mu začala něco vyprávět a on se snažil doktorku poslouchat bez celého posuzujícího psychiatrického filtru nenormálnosti, který obvykle automaticky v rozhovorech používal. Uvědomoval si, že je profesionálně zdeformovaný. Její nadávky na manžela poslouchal jen na půl ucha. Věděl, že před milováním se dokáže nejlépe rozohnit „orálními perversita-

mi“, na ničem jiném mu nezáleželo. Na primáře gynekologie Spodka měl svůj názor a ten se od doby jeho studia nezměnil.

Jako medik byl na měsíční prázdninové praxi právě na oddělení, kde doktor Spodek pracoval, měl se záhy stát primářem. Dodnes si pamatoval, s jakým despektem se k němu choval a jak povýšenecky autoritativně rozkazoval personálu. Mladému Santovi se udělalo na první operaci špatně a Spodek se zmohl jen na výsměch. To už i sestřičky byly chápavější, když ho s úsměvem poklepávaly po rameni. Když bledý Mário gynekologovi prozradil, že se chce stát psychiatrem, tak budoucí primář pohrdavě poznamenal, že i takoví jsou potřeba. Když se po skončení zákroku vysvlékali v šatně ze zeleného prádla, statný lékař se ho zeptal:

„Vaše první operace?“ Oba byli zpocení a toužili po sprše.

„Ano, první, doted' jsem se jim vyhýbal. Tušil jsem, že mi bude zle.“

„Po první se vždy kupuje šampus.“

„Proč?“ zeptal se naivně.

„Aby se vám DAŘILO, kolego.“

Od té doby se mu skutečně dařilo, nejen v medicíně, ale i s děvčaty. Primáře Spodka si však neoblíbil. Nebyl mu sympatický, ale nikdy by se mu nezdálo o tom, že bude spát s jeho ženou. Dnes i v jiných dnech souložil s doktorkou Spodkovou s nemalou dávkou škodolibosti.

Soňa nebyla ideální milenka, ale všechny její nedostatky byly vyváženy vášní, která byla ve své intenzitě sebezničující. Dokázala před Máriem masturbovat flaškou šampusu do bezvědomí. Nechtíc potvrzovala starou pravdu, kterou psychiatr velmi dobře znal, že věci získané v čase manželství se dělí po rozvodu na stejné polovičky mezi oba partnery. Nezáleželo na tom, zda jde o gauč, skříň, nebo šilenství.

Mário byl nyní s ní a moc nepřemýšlel nad tím, co bude dál. Bylo příjemné si po Ivon léčit zlomené srdce spolu s frakturou ruky u starší, mateřské ženy. Její vlasy byly hrubé a pevné, jako by v nich byla ukrytá životodárná síla. Toužil se do nich celý obléci jako do šatů (byly všude jako pavučina), v jistém smyslu mu připomínala strom plný syté mízy.

3.

Na dveře spádové gynekologické ambulance nesměle zaklepala dívčí ruka. Sestřička posadila mladou ženu před sebe a ptala se jí na základní údaje. Otevřela kartotéku a založila jí novoučkou zdravotní kartu. Potom mladá žena vešla dovnitř. Doktor se podíval do papírů a zeptal se, co potřebuje. Potom odmítavě zakroutil hlavou. Žena se rezignovaně postavila a bez dalších slov opustila ordinaci. Překvapená sestřička nakoukla do doktorovy pracovny. Tak krátkou návštěvu ještě nezažila. Doktor právě trhal zdravotní kartu na malé kousky.

Mladá žena venku na ulici vytáhla seznam a odškrtnula si další jméno. Byla právě někde v polovině. Zoufale si vzdychla. V každé ambulanci, kterou navštívila, ji odmítli. Báli se jí dotknout.

Starý bělovlasý muž s čelem přecházejícím plynule do pěšinky, která mu dodávala na vážnosti, podřimoval v pohodlném křesle. Moudré rysy tváře měl rozpité spánkem a starobou vrásek. Ruce poseté hnědými stařeckými skvrnami, měl položené na kolenech. Na dveřích bytu stála jmenovka Jakub Jehud. Kdysi poměrně známé jméno, ale dnes by si už málokdo vzpomněl. Jeho největším bohatstvím byla už jen rodina. Dvě dcery a dva vnuci. Jedním z nich byl Mário Sant.

Právě se probral a znovu spočinul na svém druhém největším pokladu, na obrovské knihovně s více než tisícem svazků knih. Konzervovaná moudrost věků. Jakub Jehud cítil, že se blíží KONEC, a chtěl se vypořádat se světem, který měl opustit. Od doby, co zemřela jeho manželka Ruth, věděl, že i jeho dny jsou spočteny. Závěť už měl skoro hotovou, veškerý majetek spravedlivě rozdělil mezi dva vnuky. Jen knihovna je ještě jeho. Jako by se zdráhal vzdát se svého pokladu. S krutou nevyhnutelností si však uvědomoval, že opustit musí všechno. Ani knihy si s sebou vzít nemohl. Proseděl před knihovnou celé hodiny a loučil se s nimi pohledem. Potom mu obvykle ztěžkla hlava a usnul.

Celý život zasvětil svému povolání. Nejdříve byl učitelem na malé venkovské škole, brzy po vojně se propracoval až na ředitele gymnázia. Chtěl být lékařem, ale otec neměl peníze, aby mohl studovat. V Boha nikdy nevěřil a jen teď na stará kolena, když měl opustit svůj scvrklý svět, začal čím dál častěji mluvit o tajemství, kterým život je. Boha ale do svého srdce nepustil. Říkal, že už je pozdě. Nesnášel vypočítavá rozhodnutí. Ted' však právě jedno takové velké rozhodnutí musel udělat.

Věděl, že musí knihovnu darovat jednomu z vnuků. Nebyla jiná možnost, kdyby to neudělal, poprali by se o ni. To by byla jeho prohra. Nechtěl opakovat příběh Kaina a Ábela. Chtěl spravedlivě rozdělit svůj majetek a tím dokázat, že je schopný dokonalých řešení, že nepotřebuje Boha.

Nejlehčí by bylo všechny knihy prodat a peníze rozdělit napolovic, jak mu to radila nebožka žena. Jenže ta si hodnotu knih jako takových příliš nepřipouštěla. Na rozdíl od něho. Kdyby knihy prodal a dal vnukům peníze, bylo by to, jako by jim nedal nic. Koneckonců peníze nevyváží hodnotu knih, které jednu po druhé sbíral celý život. Mohl knihovnu rozdělit napůl, ale jedna polička bez druhé byla nepopíratelně nedokonalá. Kdosi mu navrhl, aby knihovnu nerozděloval, ale dal ji oběma společně. Nakonec i toto řešení zavrhl. Věděl, že je to jen vyhýbání se rozhodnutí. Vnuci by se po čase i tak začali hádat.

Před půlrokem dlouho přemýšlel o dalším řešení. Chtěl roztít svůj gordický uzel tím, že by knihovnu daroval třetí straně. Dnes však věděl, že jak by knihovnu, kterou tak zoufale chtěl odevzdat nejpovolanějším rukám, dal někomu cizímu, oba vnuky by ošidil. Zůstávalo jen jediné. Dát ji celou jednomu z nich, tomu, který si ji více zaslouží. Proniknout knihovnou jako trojským koněm do jednoho lidského srdce. Ale který z nich je ten pravý? Starší Petr Šuster, nebo mladší Mario Sant?

Bar Soul Kitchen se v této hodině začal pomalu zaplňovat. Petr Šuster, Máriův bratranec, seděl nikým nepozorován vysoko na pavlači, která zvnitřku obkružovala celý podnik a poskytovala ideální pohled na malé pódium, kde tichoučce hrála exotická bluesová kapela. Klavír, kytara a trubka, na kterou hrál pravý nefalšovaný černochoch. Nad hlavami, které seděly za malými stoly, se nesl nádherně zabarvený hlas vysoké štíhlé zpěvačky ve volných splývavých šatech.

Petr, dobře stavěný blondák s modrýma očima, z ní nespouštěl oči, dokonce ani tehdy, když dopíjel další sklenku. Před jejími pohledy se však skrýval, nechtěl, aby ho v takovém stavu zpěvačka uviděla.

Znenadání se k jeho stoličce přimotal špinavý bezdomovec, který se do baru potají promýkl. Ťukal kolem sebe nešikovně slepeckou holí a nastavoval prázdný papírový kelímek od kokakoly. Vypadal jako ruský mužik z Burlaků na Volze. Jindy by Petr žebráka odehnal, ale dnes byl v rozjařené náladě. Chtěl se podělit o radost, vyprávět si, leč neměl s kým. Nikdo nemohl slyšet to, co měl na duši.

Obyčejní lidé si za zpovědníky vybírají autority, ale Petr se cítil být něčím víc, než jsou obyčejní lidé. Pocit vlastní výjimečnosti mu znemožňoval zpovídat se autoritě, protože žádanou neuznával. Pocta „zpovědi“, kterou se rozhodl slepce obdařit, byla zároveň ponížením. Nebyl to pro něj člověk. Stáhl ničemu (doslova od slova *nic*) na stoličku a vtiskl mu do ruky půlku s drahým alkoholem, který byl nad jeho skromné učitelské poměry. Tak jako byly Santovou vášní ženy, on holdoval alkoholu. Když neměl peníze, šel za mámou a ona mu po krátké hádce vždy peníze na flašku dala, neboť se bála, aby něco neukradl a nedostal se do vězení. Byl jediným učitelem v ženském kolektivu základní školy a takovým mužům často nezbyvá nic jiného než se ožírat.

„Sedni si sem, ty chudáku!“ zasyčel na slepce. „Kdybych chtěl, udělám z tebe boháče,“ pravil, zatímco bezdomovec lačně chlemtal medovou whisky. „Dnes budeš se mnou pít, abys věděl, kdo je to Šuster!“ Ťukli si. „Byl už jsi někdy zamilovaný? Žena je krásné stvoření,“ pokračoval, aniž by čekal odpověď. „A hlavně když s ní vyženiš pořádný majetek.“ Posunul k bezdomovci další pohárek a sám si ťukl o jeho okraj. „Matka mě chce oženit, protože si myslí, že potom přestanu nasávat! Omyl! Konečně budu mít svobodu, v níž mi ta svině brání, ani její peníze už nebudu potřebovat. Nevěsta, kterou jsme společně vybrali, řekla včera ANO! Nevěříš, co?“ Nakláněl se celkem blízko ke slepci, jako by zkoumal výraz jeho tváře. Zpoceně vlasy mu padaly do čela. „Myslíš si, že v životě to nejde tak lehko. Hm, stačí peníze, ale pravda, ty jsi ty nikdy neměl.“

„Lásku si není možné koupit,“ odpověděl tulák.

„Ano, láska. Tu je skutečně těžké koupit. Žena nemusí stále říkat ano, ale v jednom případě nemůže odmítnout (strčil mu před nevidomé oči vztyčený ukazováček) – když je těhotná,“ zasmál se radostným smíchem. „Jen slaboši se zastaví před nemožným. Ano, udělal jsem jí dítě. Každý správný muž se brání svazku manželskému a já se do něj hru. Svět je plný paradoxů. Přijíme si na mého syna!“ Nalil z flašky další pohárek. „Bude z něho boháč, když se spojí naše majetky. Politika jako ve středověku, ale účinná. A to ještě nemluvíme o dědictví. Už je rozdělené, abys věděl, nemusíš nic říkat, ano, vím, že ta potentovaná

knihovna je nedořešená. Proč ji jen staroch nechce prodat?“ řekl už víc pro sebe než pro spolčníka. „Všechno stárne, i knihy. Žije v tom, že ještě něco znamenají. Ted', ve věku internetu! Je to senilní blázen! Nevím, zda mu vůbec půjdu popřát k narozeninám, vždyť bych byl nejraději, aby se jich nedožil. Ale máma bude na nudné návštěvě z taktických důvodů trvat, nu co, když ji neprodá on, rozprodám ji já po antikvariátech a potom se za ty halíře spolu ožerem, co ty na to?“ Na chvíli ztichl. „Nevěříš mi ani slovo. Podívej se tam dolů, vlastně sorry, ty si ji můžeš jen poslechnout, ale o to víc oceníš její krásný hlas, nejsi jako její sprostá matka, slyšíš ji? To je moje nevěsta. Světlana.“

5.

Jediná dcera primáře Spodka byla sama se sebou spokojená. Ve chvílích, kdy zpívala, se cítila skutečně svobodná. Kdesi pod srdcem měla TO. Neuměla ten zážitek popsat jinak.

Hlas se jí zvedal a klesal jako mořské vlny. Doznávaly poslední takty Sinatrovy *Under My Skin*. Když tlačila hlas nahoru, zatínala štíhlé pevné břicho a kladla si ruku přesně na místo, kde cítila TO. Měla pocit, že v takové chvíli by byla schopná opustit svoje tělo a nikdy se už nevrátit.

„Doble... výbolne!“ zatleskal jí černošský trumpetista Ajid.

Šťastně se na něj podívala. Měla dojem, že on jediný ví, co se jejím nitru odehrává, a dokáže to i ocenit. Otec ji zpívání trpí a máma předtím, než odešla, si před spirituály zacpávala uši. Rodiče se jí prostě nevydařili.

„A teď ky dáme jednu z moja... Beton blues,“ řekl Ajid. „Laz, dva...“ na tři spustil na trubku první drásavé tóny. Spodkova dcera začala zpívat. Slova se rytmicky odlepovala z plných rtů, jako by se jim ani nechtělo přerušit vášnivý polibek, který jim byl na okamžik dopřán. Najednou trubka přestala hrát a hudba uvízla jako v močálu.

„Ne, ne, opakovat... v druhá sloka to špatně. Zpívej, jak já minule vysvětlil,“ řekl Ajid.

Děvče vědělo, že svůj part zazpívalo bezchybně, dokonce víc než to. Zazpívalo ho božsky. Bylo v její povaze, že nedokázala Ajidovi ani nikomu jinému odporovat. I když měla pravdu. Černoch byl výborný trumpetista a skladatel. Hudební sluch však měla lepší a samozřejmě taky hlas. Vycházel z místa, kde měla TO. Kdyby se s Ajidem pohádala, byl by to spor dvou věčných uměleckých druhů. Nesmrtelný konflikt mezi slavným, dokonalým *imitátorem* a skutečným tvůrcem v pozadí. Zatímco ten první jen opakuje, druhý vytváří něco nového, něco, co na světě předtím nebylo. První žne uznání a obdiv. Každému je však jasné, že skutečným tvůrcem je jen ten druhý.

Světlana začala znovu zpívat, přesně jako to chtěl Ajid.

6.

Bezdomovec a žebrák, který sám sebe nazýval Patrikem a v některých chvílích pomatení myslí také Svatý Patrik, se slepě vypotácel na ulici osvětlenou neony, které ani svým dotírávým světlem nedokázaly prorazit temnotu v jeho očích, jež před malou chvílí zaplavily slzy.

Vřískající muž s dechem smrdícím po pálenice ho odehnal pryč, hned jak si pláče všiml. Slepec se na ulici zastavil, a když si utíral stékající krůpěje, rozmazal si špínu na lících. Začal plakat kvůli hlubokému hlasu budoucí nevěsty. Patrik není hloupý. Příběh křičícího muže se mu zdal zprvu hrozný a neuvěřitelný, dokud nepochopil jeho opravdovost ze zpěvu smutné ženy. V duchu si ji představuje jako černošku s velkými prsy a boky, která okolo sebe živě metá očima. Na nohách má řetězy a z hrdla se jí dere hlas otroctví. Vidí jí do duše svým vycizelovaným sluchem. Poznává podstatu Světlany, která, od malička vychovávána autoritativním otcem, má v sobě nevykořenitelnou poslušnost a pojistnou záklopku nevolnictví, kterou neustále zrazuje samu sebe. Někdy se zdá, že děvče některá rozhodnutí dělá schválně nelogicky, nesmyslně, „ulítle“, jen aby mohla být silou zvenčí zamítnuta a smýkána zpět do kolejí poroby. Tulák pláče, neboť opilý muž ji naprosto ovládl a bezmocná otrokyně to nikdy nezjistí.

Dal se pěší zónou. Kráčel nejistým krokem, tvrdý alkohol udělal své. Tma, která ho obklopovala, už nebyla tak bezedná jako jindy. Předtím nevěděl, jak očima najít ve svém nitru opěrný bod, jen s bolestí vzpomínal na časy, kdy ještě viděl. O zrak přišel náhle, slepotu vůbec nečekal. Od těch dob vídal svět jen ve spánku, když se mu začaly zdát barevné sny. Procházel se v nich znovu po místech, která vídal ve dne, potkával lidi, viděl tváře. Vždy ráno, když vycházelo slunce a nad zemí se usadil ostrý chlad, ho čekala už jen tma. Žil v protikladu k ostatním lidem. Přes den neviděl nic, jen žebрал a hovořil s Ježíšem. Tak dlouho, až došlo ke spojení. I nyní se domníval, že Pán přichází. Uviděl ve své tmě barevné skvrny, modré a červené, rotovaly mu před očima jako obrovská kola, poslouchal krásný zpěv černošské ženy, ještě stále mu zněl v uších. Na takový zpěv se nezapomíná. Kdysi by ho mohl i namalovat, kdyby ještě měl ateliér. Kráčel po ulici a ten hlas slábl, až skoro utichl, když tu znenadání začal sílit. Snažil se přehlušit vzdálený hukot aut a lidské žvatlání.

„Ježíš tě miluje, Ježíš je tvůj pán...“ zpívaly ty hlasy. Patrik kráčel za chorálem. Šlo to pomalu, neboť neviděl na cestu. Nejraději by se byl rozběhl.

„Ježíš pro nás připravil království nebeské, halelúja...“

Vrazil do nějakého člověka, ale ten se slepcevi omluvil. Výhodou invalidů je jejich beztretnost.

„...v nebi i zde na zemi...“

Hlas už byl docela blízko, Patrik se ho pokoušel dotknout. Zastavil se a poslouchal, aby ho lépe našel.

„Ježíš přichází s poselstvím věčné lásky...“ Do andělského zpěvu zazněla kytara a připojily se další hlasy.

Uprostřed náměstí před divadlem stál hlouček mladých lidí, u něhož se zastavovali kolemjdoucí. Zastavila se u nich řeholní sestřička Antonie a v duchu jim držela palce.

„...zpívejte s námi a Ježíš vás obdaří Božskou milostí!“ zpívali mladí křesťané do mikrofonů.

„Otevřte svá srdce a pokořte se Pánovi, hosana našemu pastýři na výsostech!“

Antonie se usmívala. Přece jen není svět až tak pustý a bezbožný, jak se jí v posledních dnech zdálo. Nesměle si vzápětí připustila myšlenku, že Bůh jí takto dává znamení blahosklonného odpuštění za malé nedorozumění, které způsobila mezi Valeckým a primářem. *Hospodin je spravedlivý, všechno kolem jsou znaky jeho velikosti*, pomyslela si.

„Ježíš tě miluje, Ježíš je tvůj Pán,“ začali mladí s kytarami znovu. „Díky ti, ó náš Pane.“ „DĚKUJI TI, PANE!“ vykřikl Patrik a vrhl se na kolena, a protože neviděl před sebe, povalil ve svém zbožném gestu zpěváka, který stál úplně na kraji. Píseň rázem přestala a byl slyšet jen tulákův hlas. Horlivostí přehlušil i ruch v pozadí, v ozvěně se odrážel od vysokých domů.

„DĚKUJI TI, PANE!“ křičel na celou ulici. „DĚKUJI TI ZA TENTO KRÁSNÝ ŽIVOT, KTERÝ JSI MI DAL. JSEM ŠTASTNÝ A DĚKUJI TI!!!!“

Jeden z pohotových diváků přiskočil ke špinavému slepci a snažil se mu pomoci na nohy. Do dlaně mu vtiskl dvacetikorunu. Patrik se však bránil. „NECHCI VAŠE PENÍZE! SLYŠÍM PÁNŮV HLAS!“

Jeptiška na víc nečekala. Smradlavý ožrala v otrhaných šatech a děkuje za „krásný“ život. Vysmívá se mladým chudáčkům, kteří se, požehnaní Božskou milostí, snaží šířit evangelium. Hned jí bylo jasné, že je to provokatér nebo šílenec. Vešla do nedaleké telefonní budky a zavolala sanitku z psychiatrie.

„DĚKUJI TI, PANE! TO JSEM JÁ, TVŮJ ODDANÝ SLUŽEBNÍK PATRIK. OCHRAŇUJI TVŮJ POKLAD DOBŘE, DÍKY ZA JEŽÍŠŮV ŽIVOT! DÍKY!!!!“

Slepce nikdo nepřerušil, dokud nepřijela sanitka s houkačkou. Vyskočili dva zřízenci, kteří kývli Antonii na pozdrav a chopili se slepce. Když ho tahali do sanitky, začal sebou házet a rozkřičel se ještě víc:

„POMOZ MI, JEŽÍŠI, CHTĚJÍ MĚ ZABÍT, LIDI, UDĚLAJÍ MI LOBOTOMII, VYŘEŽOU MI SRDCE A MOZEK! JÁ JSEM SVATÝ PATRIK A MÁM JEŽÍŠŮV MOZEK, CHTĚJÍ MI HO VZÍT, POMOC, LIDI, APAGE SATANAS! APAGE SATANAS!“ plival na lidi kolem sebe. Někde ztratil svou bílou hůlku, a tak si s ním lehce poradili. Dveře sanitky se zavřely a všichni tři zmizeli. Mládežníci se vzpomatovali a začali znovu hrát. „Ježíš tě miluje, Ježíš je tvůj Pán.“

Blázni otevírají cesty, po kterých potom přejdou moudří.

B. Dossi

Na rtech sestry Antonie se usadil spokojený úsměv ne nepodobný úsměvu, kterým se před chvílí ve svém twingu smála Soňa Spodková.

7.

„Takže doktorka Spodková je vaše matka?“ zeptal se jí pro jistotu gynekolog Valecký.

„Ano, ale nežije s námi,“ odvětila Světlana.

Valecký se na ni nemohl vynadávat. Bylo to už dávno, co se naposledy potkali. Znal primářovu dcerku od malička a vždy to bylo pěkné děvče. Nic divného, máma byla v mládí vyhlášená krasavice. Jenže Světlana měla cosi navíc. To něco se bralo kdoví odkud, neboť primář Spodek toho neznámého mohl být původcem jen těžko. Světlana v mnohých ohledech předčila i svou krásnou matku. Hodila by se víc za domorodku na čarovný ostrov v Karibiku než na studentku medicíny. Dívčí tělo přímo dýchalo mládím. Doktor Valecký

však musel pořádně přemáhat svůj fajnšmekrovský zrak, aby rozpoznal dívčiny vnady. Světlana se oblékala nejraději do volných splyvavých šatů, které důkladně smazávaly každý sexuální náznak ženského povrchu, a bylo třeba přiznat, že v jejím případě to byla těžká práce. Příběh Světlaniných šatů znal snad jen Sant (byl do věci přece jen víc „zainteresován“ než ostatní). Zakrátko identifikoval potlačovaný odpor dcery vůči matce, která byla pro Světlanu do konce života symbolem sexualit a zvrácené neřesti.

„Skutečně se neposadíte?“ zeptal se doktor.

„Radši postojím.“

Gynekolog se pohodlně uvelebil na kraji stolu.

„Čím vám můžeme pomoci?“

„Jsem těhotná a nechci si to dítě nechat.“

Gynekolog zdvihl obočí. Postavil se a začal přecházet. Magický klid se z jeho pohybů někam vytratil.

„To jsou vážné věci. Co na to tatínek?“

„Chce si mě vzít. O dítěti ještě neví a chci, aby to tak i zůstalo,“ řekla upřímně Světlana a ani nevěděla, jak se mylí. Bejbytest si udělala tajné a Petrovi nic neřekla. Hodila ho však do koše, kde si ho ale mezi odpadky brzy všiml.

„Myslel jsem VAŠEHO otce,“ jen tak tak, že Valecký nezvýšil hlas.

„Zabil by mě,“ její pokojný hlas ostře kontrastoval se skutečným významem slov. „Sám denně udělá potratů i pět a mě by roztrhl vejpl, není to ironie?“ křečovitě se zasmála.

„Víte, už od dětství mě stráží jako otrokyni,“ použila absolutně příléhavé slovo. „Je patologicky žárlivý. Nedovolil mi jít k žádnému gynekologovi, vyšetřoval mě odkáživa sám. Ale neví se mu. Po tom, co mu vyvedla máma...“

Nic z toho, co o primárovi povídala, nebylo pro Valeckého novinkou. *Vždyt' právě proto*, řekl si v duchu, *jak se tě jen dotknu, zabije i mě*. Navzdory všemu ho něco přitahovalo (snad jako každého jednou za čas), aby malé bláznovství udělal. Primárovo věčné vyvyšování, buzerace a nespravedlivé rozdělování práce mu už lezly na nervy. Od doby, co se mu na osudné noční službě podařilo zdiskreditovat svého nadřízeného, stoupla odvaha Valeckému z nohou do hlavy. Štvalo ho, že jeho šikovné ruce plastického chirurga musí jen vypisovat dekurzy. Nemínil se podrízovat tak jako ostatní. Spodek si zasloužil malou schválnost, přímo si o to svých chováním říkal. Mohl by jí TO udělat.

„Promiňte mi moji zvědavost, ale nechápu dost dobře, mladá dámo, co vás k tomu vede. Jestli jsem to správně pochopil, máte dítě s mužem, kterého milujete, a chcete si ho zanedlouho vzít,“ snažil se dívku přemluvit.

„Jde o kariéru,“ řekla a dívala se mu přímo do očí.

„Kariéru? Říkala jste, že studujete poslední ročník medicíny, jaký je to problém? Vždyt' i vaše máma vás měla přesně takhle.“

„Já nechci být jako má matka!“ Začervenala se, ale nedokázala projevit zlost. „Kromě toho nejde o medicínu, ale o zpívání,“ pokračovala. „Na školu jsem šla jen kvůli rodičům. Na přijímačky jsem se neučila, nechtěla jsem je dělat, ale otec to nějak zařídil. Potom jsem studovala poctivě. Byla by hloupost nechat školu, navíc když mi umožňovala zpívat. Vždy jsem měla na obojí dost času. Pochopte, jsem jen slabá žena. Skončím školu, vdám se, nemyslete si, že nejsem šťastná, ale dítě... Ne, to by pro mě bylo příliš. Jednou určitě, možná

to bude co nevidět, ale zatím tu pro něj není místo. Pomozte mi, nechci to zadarmo. Víím, kolik dostává táta.“

Valecký se zahryzl do rtu a na čele mu vystoupily kapičky potu. Když dnes ráno vstával z postele, myslel si, že dnešek bude stejně nudný jako předešlé dny. Mýlit se je lidské. Myslel na Marii, na jejich prázdný účet v bance a na to, že letos k žádnému moři nepojedou. Pokušení bylo velké. Přemýšlel na tím, jak by vykličkoval se zdravou kůží.

Tehdy se dveře otevřely a po krátkém zaklepání vklouzla dovnitř Antonie v bílé kutně.

„Pane doktore, venku čeká nějaký mladý pán a říká, že s vámi musí nutně mluvit. Je to snoubenec slečny Spodkové.“

„Petr?!“ Světlana upadla do rozpaků. Na tváři se jí usadil nešťastný, provinilý výraz otroka chyceného na útěku.

„Ajid mi všechno řekl!!!“ zařval mladík škvírou ve dveřích.

„Počkejte tu se sestřičkou, já si s ním promluvím,“ řekl rozhodně doktor a vyšel do čekárny.

8.

Světlana si unaveně sedla a ramena jí poklesla. Dlouhé, přirozeně kučeravé černé vlasy jí padly do bezradné tváře. Snažila se nemyslet na dva muže, kteří venku diskutovali. Bylo nespravedlivé, že se nemohla rozhodnout sama za sebe, ani když se jednalo o dítě.

„Budete mít svatbu v kostele?“ zeptala se jeptiška a tato otázka vytrhla Světlanu ze zamyšlení.

„Jak bych mohla? Po tom všem.“

Ale jinak mlčenlivá Antonie měla po včerejším vydařeném zásahu ve městě dobrou náladu a chuť si povídat. Doufala, že než se Valecký vrátí, podaří se jí mladou ženu od zákroku odradit.

„Nechcete si to rozmyslet?“

„Promiňte, ale ne.“

„Na odpouštění je tu jenom ON,“ řekla vedoucí řeholních sester vážně. Světlana by kohokoli jiného při takovém tónu podezřívala, že si dělá legraci.

„Možná si myslíte, že jsem nevychovaná a hloupá... Nemusíte mi nic říkat, víím, že byste to neřekla nahlas, můj otec je přece váš šéf.“

Obě na chvíli zmlkly.

„Víte, že jsem byla u prvního svatého přijímání a jsem břimovaná?“ začala tentokrát Světlana.

„Proto je mi divné, že se chystáte udělat, co se chystáte.“

„Snažím se být zodpovědná.“

„Vaši rodiče na vás mohou být pyšní,“ popíchla ji Antonie.

„Máte pravdu, že za všechno můžou oni,“ vzpurně vztyčila hlavu.

„Jen se vám snažili poskytnout dobrou výchovu,“ pokračovala jeptiška s pichlavým podtónem, neboť si ještě pamatovala Spodka jako stranického funkcionáře.

„Tak to se měli podívat na to, jak sami žijí,“ řekla Světlana tiše víc pro sebe než pro sest-

říčku. Potom nahlas pokračovala: „Ale to jsem nechtěla říct. Abyste mi nerozuměla špatně, rodiče jsou tou příčinou, že jsem nevěřící.“

Antonie si rukou pohladila hábit a snažila se skrýt překvapení.

„Takže vy jste ztratila víru?“

„O čem se to tu vlastně bavíme?“

MLčely. Nakonec jeptiška prolomila mlčení.

„Myslela jsem, že vás rodiče poslali na náboženství...“

„To ano, i když nevím proč, když za socialismu byli celou dobu nevěřící.“

„Všichni jsme museli držet pusu.“

Bůh vyčleňuje z obětí ďáblu jeho podíl.

Leviticus XVI 1-28

„Zapsali mě na náboženství ještě jako malé děvče a víte, jaké jsou ženy v takovém věku. Byla jsem naivní a romantická. Neměla jsem v srdci víru, ale věřila jsem v dobro. Tak jsem si řekla, že pochopím Boha, že pochopím celé křesťanství. V dobrém úmyslu jsem po nocích studovala knihy, které nám předepisovali, hltala jsem při kázáních každé farářovo slovo. Ne proto, že bych věřila, ale proto, že jsem byla jedničkářka. V den závěrečných zkoušek jsem skutečně excelovala, ani jsem si neuvědomila, že spolužáci přípravu na hodiny náboženství odflákli. Stačila jim víra. Byli si vším jistí, nestudovali ani z polovičky tak poctivě jako já, která jsem měla věčné pochybnosti.“ Světlana se na chvíli zamyslela.

„No a pak bylo po zkouškách. Když jsem vyšla z místnosti, uvědomila jsem si, že všechno bylo zbytečné. Studium mi nepomohlo, věřit jsem nezačala. Byla jsem trochu rozčarovaná. A potom přišel kněz a vyhlásil, že jsem prospěla jako nejlepší ze třídy, dodnes si pamatuji jeho slova: *‘Podívejte se na Světlanku a vezměte si z ní všichni příklad. Je to největší křesťanka z vás všech, její víra je nejsilnější!’* Bylo mi na zvracení a do smíchu zároveň. Pochopte, tato slova řekl kněz-učitel, kterého jsem si vážila, a jeho slova kladla na jednu rovinu s Písmem svatým. Neumíte si představit to zklamání. Církev mě v té chvíli navždy ztratila.“

„Já si však myslím, že vás přece jen dobře odhadl,“ řekla Antonie. „Vy víru možná máte, jen o ní nevíte. Slyšela jsem vás zpívat.“

Světlana jí na to chtěla něco odpovědět, když tu se dveře znovu otevřely.

9.

Petra bolela hlava po pitce a moc si z večera (naštěstí) nepamatoval. Jinak by se byl zhrozil toho všeho, co rozmarný jazyček namočený v kapce alkoholu prozradil špinavému tulákovi. Upravený a sebevědomý se vydal za Světlanou na zkoušku bluesové skupiny do Soul Kitchen.

Ke svému překvapení však v baru našel jen zkoušející chlapce. Černošský trumpetista Ajid, který se Světlanou chodil do ročníku na lékařskou fakultu, mu prozradil všechno o dítěti a záměrech mladé ženy. Petr víc nepotřeboval vědět. Srdce se mu sevřelo v křeči

a chvilku si myslel, že umře. Potom se rozběhl, rozhodnutý zabránit krachu svého vysněného plánu za každou cenu. Vzal taxík, neboť sám si řidičák kvůli neustálému pití nikdy neudělal. Za chvíli běžel nahoru po schodech do nemocnice. Setinu sekundy se rozhodoval, zda má běžet napravo, nejdřív na psychiatrii za bratrance, aby ho požádal o pomoc, ale potom se pustil nalevo, rozhodnutý vyřídit všechno sám, dokud není pozdě. Vrazil do ordinace k sestřičce, která vzápětí zavolala doktora.

„Petr Šuster, myslím, že už jsme se kdysi viděli. Jsem bratranec doktora Santa.“ Chvilí trvalo, než se úplně vydýchal.

„Doktor Valecký, také mám ten pocit.“ Podali si ruce.

„Chci, aby si dítě nechala. Je to také můj syn!“

„Jak víte, že je to chlapec?“ usmíval se proti své vůli doktor. Muž stojící před ním podléhal věčnému omylu otců.

„Prostě to vím. Bude se jmenovat Rudolf jako můj otec.“

„Hm,“ pokýval hlavou gynekolog.

„Podívejte, nemusíte nic říkat. Víím, že vám chtěla dát peníze – tady máte jednu tolik,“ strčil mu šikovně do kapsy obálku, kterou si připravil v taxíku. „Ani jeden z nás by určitě nechťel něco, co by se přičilo morálnímu zákonu či zákonu vůbec, nebo ne?“

Valecký měl co dělat, aby se ovládl. Taková drzost. Zatííal pěsti. Na druhé straně se všechno vyřešilo samo. Přepočítal v duchu obálku a myslel na šťastné oči svých dvou bývalých manželek, když jim po čase znovu zaplatí alimenty. Myslel na večeri s Máriem u Françoise, například takovou pečenou husu à Tokay-Pinot gris. Když to tak půjde dál, pomyslel si, tak se jednou budu potápět na Seychelách. Bylo to poprvé, co dostal úplatek za to, že potrat neudělal.

„Vy ji asi skutečně milujete,“ řekl s neprůstřelnou tváří.

„Je to nejlepší ženská na světě. Kdybyste ji slyšeli zpívat, možná byste začal věřit v Boha. Tak se smějí moji kamarádi.“ Viditelně se mu ulevilo. „Má obrovský talent, zpívá jako rodilý černošský bluesman. Ale nemyslíte si, že si ji beru jen kvůli tomu. Celá je úžasná.“

Doktor se otočil a vešel zpátky do ordinace k čekající pacientce. Světlana měla hlavu skloněnou, jako by čekala na bitku.

„Je mi líto, nemůžu pro vás nic udělat,“ řekl sedící dívčině.

„Tušila jsem to.“

Pokorně se svěšenou hlavou odešla za svým přítelem. Je to tak, jak vycítil blázen Patrik. V přítomnosti mužů, které milovala, se z ní stával poslušný otrok.

Gynekolog se spokojeně uvelebil na stoličce a nohy si opřel o odpadkový koš. Citlivá ruka posunula jehlu na gramofonu, ta skočila zpět do melodické drážky na černé vinylové desce osudu a den odted' běžel tak, jak měl. Valeckému zůstal po dívčiných slovech v srdci malý gentlemanský smutek.

Psychiatr byl toho dne výborně naladěný. Po divoké noci strávené se Soňou byl plný životního elánu. Sestřičky mu ráno po zasedání uvarily kávu, která zaplašila sladkou únavu.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.